

1632

התקשרות

מצורף גם
לשבועון
כפר חב"ד

7456 / Freidin Levi

מוציא ראש השנה תשמ"ז

**מה נוכל ללמוד מיהודים שעובדים את השם בדרך אחרת משלנו?
התוועדות עם הרבי**

**"למה ה' יתברך רצה את זה?!" : מכתב מכונן בעקבות הפיגוע הקשה
מכתב מבואר**

**איך מטפחים אצל הילד משמעת אמיתית וברת קיימא?
חנוך לנער**

”למה השם יתברך רצה את זה?!”.

מיליוני יהודים בעולם זעקו את השאלה הזו בכאב לב עצום, כשהתבשרו על פיגוע הטרור הנורא שביצעו מחבלים בעיצומה של מסיבת נר ראשון של חנוכה בבית חב"ד בסידיני שבאוסטרליה, וטבחו בדם קר ביהודים, קשישים ותינוקות.

קשה שבעתיים הייתה הידיעה שבין הנרצחים היו השלוחים הקדושים של הרבי, הרב אלי שלנגר והרב יעקב לויטן, השם ייקום דמם - שנפלו בעת מילוי משימתם, תוך כדי פעילותם בהפצת היהדות וקירוב יהודים לאביהם שבשמים, לתורה ולמצוות.

השאלה הזו איננה חדשה. במדור המכתבים הבאנו תשובה נוקבת של הרבי ליהודי שהביע את אותה זעקת כאב וזעזוע, בעקבות פיגוע טרור קשה שאירע בכפר חב"ד לפני עשרות שנים.

וכפי שהרבי חינך אותנו, זוהי המחויבות של כל אחד ואחת מאתנו להמשיך וביתר שאת באותה פעילות קדושה. להתחזק בעצמנו ולחזק אחרים, להמשיך להיות דוגמה חיה ולהביא את אור התורה והיהדות למי שסביבנו ולכל מקום שאליו נגיע.

לעילוי נשמתם הטהורה של השלוחים הקדושים, אנחנו מקדישים הפעם גם מדור מיוחד של הרבי שעוסק בנושא החינוך. בוודאי כל הורה, מורה, מחנך וכל מי שרוצה ומרגיש מחויב להשפיע על אחרים - יוכל ללמוד מהדברים המון.

בתפילה שהקדוש ברוך הוא יאמר לצרותינו די, ויביא את הגאולה השלמה במהרה בימינו, אמן.

03

המטרה האמיתית שלשמה הגעת להונג קונג, היא כדי שתעסוק שם בבניית מקווה; הנפש הבהמית אומנם גם נוסעת איתך, ורוצה להביא משם רהיטים יפים, אך צריך שזה יהיה הטפל בלבד • **התוועדות עם הרבי**

04

ברכות יעקב מלמדות אותנו על עבודת השם האישית המיוחדת לכל יהודי, ובד בבד על השותפות הגדולה של כלנו ועל כך שכל הדרכים בעבודת השם מתאימות לכל אחד מאיתנו • **שיעור בלקוטי שיחות**

12

יצחק וייל, יהודי שעלה לארץ מצרפת והתיישב בקיבוץ הדתי שדה אליהו, עמד בקשר עם הרבי. בשנת תשט"ז נשרף חדר בקיבוץ שלו, שבו היו גם ספרי קודש. באותם ימים התרחש גם אסון פיגוע הדמים בבית-הספר למלאכה בכפר-חב"ד, ור' יצחק ביקש להבין פשרם של דברים. במכתב המכונן שלפנינו, עונה הרבי על שאלתו באופן מפורט • **מכתב מבואר**

14

מה עומד מאחורי הבקשה שהקב"ה יתייחס אלינו כמו יוסף לאחיו? מדוע ירידת יוסף למצרים הייתה דבר נכון ומועיל, אך בכל זאת נחשב הדבר לחטא של אחיו? - התובנות מסיפור אחי יוסף לסיפור האישי שלנו • **אור וחיות**

18

במה צריך להתחיל את עבודת החינוך ובמה יש להתמקד בה? איך מפתחים משמעת? איך מטפלים ב'הגבהה', ואיך נכון לתת עונש כשצריך? - לקט מדברי הרבי בענייני חינוך • **חנוך לנער**

למנוי דיגיטלי ל'התקשרות':
chabadisrael.co.il/alonichabad

עת לדעת - 11 • שולחן שבת חסידי - 16 • תמונה מספרת - 20 • לוח חב"ד - 21 • ווארט חסידות - 22 • שניים מקרא - 24 • זמנים ושיעורי השבוע - 32

צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו
י"ר: הרב יוסף יצחק הכהן אהרונוב
עורך ראשי: שלום בלוי עריכה: הרב יוסף יצחק מרגליות
מ"ל: המרכז לעזרי שלוחות, ת"ד 1122 כפר חב"ד
6084000 • 7474-0793 • ISSN 1632
לתגובות, הערות וחומרים לפרסום: HitkashrutEdit@gmail.com
התמונות מפורסמות באדיבות חברת JEM ותודתנו נתונה להם

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד
לחיזוק ההתקשרות לכ"ק אדמו"ר רבי
מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקלה"ה נב"מ ז"ע

לשם מה נסעת להונג קונג? כדי להביא משם שולחן?!

הוא מתפאר בכך שבעת לימוד ה'חת"ת' הוא מניח את ספר התניא על שולחן שהביא במיוחד מהונג קונג. נקל לשער כיצד מסתכלים רבותינו נשיאינו על כך...

והנהגתו, שאלוהו: הייתכן שאדמו"ר מהר"ש משתמש בשני שעוני זהב?! וכלי תשמישו, כמו העט וקופסת הטבק, עשויים מזהב?!

סבי שמע את הטענה באדישות, ואחר כך הפטיר: 'פעטאח' [שוטה], לשם מי חושב אתה שנברא הזהב? בשביל גויים? או (להבדיל) בשביל יהודים כמוני וכמוך? - הקב"ה ברא זהב בעולם כדי שיהודי צדיק ישתמש בוה, ולולי זאת - לא צריכים את כל מציאות הזהב!]

המענה לטענה זו הוא, שאכן, כללות הבריאה של 'הונג קונג' היא עבור אותו יהודי. אך הטעם לכך שההשגחה פרטית הביאה אותו להונג קונג, היא כדי שיתעסק שם בבניית מקווה טהרה!

אומנם, כאשר יהודי נוסע להונג קונג (שמצד הטעם הפנימי והאמיתי, זהו כדי לבנות שם מקווה, כאמור) מתלווה אליו גם היצר הרע. זהו דבר שמוכרח להיות אפילו על פי תורה, וכידוע סיפור הגמרא, שכאשר אנשי כנסת הגדולה רצו לבטל את היצר הרע לתאוות עבירה, לא היה קיום לעולם.

ובפשטות, אם הוא היה 'משאיר' את הנפש הבהמית בניו יורק בעת נסיעתו להונג קונג, מי יודע אם היה פועל שם משהו אפילו לטובת המקווה!

ולכן, היות שגם הנפש הבהמית נוסעת יחד עימו להונג קונג, מובן שבנוסף על ההתעסקות בעניין העיקרי, בבניית המקווה באופן של 'סטורעם' [רעש] וכו', מביאה הנפש הבהמית גם שולחן מ'תוצרת הונג קונג', ואחר כך גם משתמש בשולחן זה כדי להניח עליו את ספר התניא.

אבל מאידך, יודע הוא באופן ברור שכל נסיעתו להונג קונג, הייתה בעיקרה כדי לבנות מקווה, שעל ידי זה ייוולדו בני ובנות ישראל בטהרה, ועל ידי זה לקרב ולזרז את ביאת משיח צדקנו, כאשר מוציאים וממשיכים לעולם את כל הנשמות שבאוצר הנשמות למעלה.

ישנם כאלו שמארגנים 'התוועדות חסידית' בביתם, אך מטרתם היא שכל הבאים להתוועדות יראו שהרהיטים שבבית לא נרכשו בניו יורק, שהרי זה אינו 'לפי כבודו', אלא הובאו מעבר לים... הוא מוציא כסף מיותר וטורח טרחה יתרה כדי להביא רהיטים מעבר לים, ואם אף אחד לא ידע מזה, איזו הנאה תהיה לו מכך?... לכן, מארגן הוא בביתו התוועדות, מניח בקבוק משקה בפני המסובים, ומספר, כביכול 'בדרך אגב', שהכיסא עליו הוא יושב, והשולחן שעליו הוא מניח את ספר התניא בעת שלומד את שיעורי ה'חת"ת', הם אינם 'תוצרת ניו יורק', או 'תוצרת ארצות הברית', ואינם אפילו 'תוצרת אירופה'. אלו רהיטים שהובאו במיוחד מהמזרח הרחוק, 'תוצרת הונג קונג'!

לא לכל אחד ישנם 'קשרים' בסין, אבל בהשגחת הקב"ה, בברכתו ובהצלחתו, התאפשר לו - עם היותו 'עניו' ו'שפל אנשים' כמובן - שספר התניא שלו יהיה מונח על גבי שולחן שהובא מסין!

כאשר חושבים אודות אדמו"ר הזקן וספר התניא שלו, וכאשר חושבים אודות תקנת שיעורי 'חת"ת' על ידי כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר נשיא דורנו, מובן איזה 'פנים' ואיזו תפיסת מקום יש לדבר, וכיצד מסתכלים רבותינו נשיאינו על כך שמקשרים את הבאת השולחן מהונג קונג, עם ספר התניא ולימוד העניינים שבו - "דע את אלוקי אביך ועבדהו בלב שלם"!

אך ממשיך אותו יהודי וטוען: וכי לשם מה נבראה כל המציאות של 'הונג קונג' אם לא עבורו? בשביל מה נבראו כל ענייני העולם אם לא בשביל שיהודי ישתמש בהם לצורכי מצווה?!

[סבי] רבי מאיר שלמה [ינובסקי] היה מהאברכים ה"יושבים" אצל אדמו"ר מהר"ש בליובאוויטש במשך כמה שנים, ולאחר מכן התמנה להיות רבה של ניקולייב.

כאשר סיפר לתושבי המקום על אדמו"ר מהר"ש

ברכה אישית

לפני פטירתו, קורא יעקב אבינו לשנים עשר ילדיו, ומעניק לכל אחד מהם ברכה אישית מיוחדת. התורה מפרטת את ברכת יעקב לכל שבט ושבט, ומסיימת בפסוק מסכם¹:

כָּל אֱלֹהֵי שְׁכֵמֵי יִשְׂרָאֵל שָׁנִים עֶשֶׂר, וְזֹאת אִשָּׁר דָּבַר לָהֶם אֲבִיהֶם וַיְבָרֶךְ אוֹתָם, אִישׁ אֲשֶׁר כִּבְרָכְתּוּ בְּרֶךְ אֹתָם.

כל אחד מקבל את הברכה האישית שלו, המותאמת במיוחד עבורו לפי תכונותיו ואופיו. וזו לא רק ברכת אב אוהב לבניו ברגעי פרידה מרטיטים. מדובר כאן על תכונות אופי שיושרשו בעם ישראל דורות קדימה. כל אחד מהבנים יהפוך לשבט, וההשגחה העליונה תלווה כל שבט לפי דרכו. כך מפרש רש"י את המילים "איש אשר כברכתו":

בְּרָכָה הַעֲתִידָה לָבֹא עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד.

יהודה מקבל ברכה המתאימה למלך, שכן מצאצאיו יקומו מלכים, מדוד המלך ועד למלך המשיח שיהיה מצאצאיו. יששכר מקבל ברכה המתאימה לאיש תורה, שכן שבטו יצטיין בלימוד תורה. לזבולון מעניק יעקב ברכה המותאמת לאנשי עסקים, כי זה יהיה העיסוק של שבט זבולון.

עצם העובדה שהתורה מפרטת את הברכה האישית המותאמת לכל אחד ואחד מהשבטים, יש בה לימוד ומסר נפלא אלינו:

ההתחלקות של בני ישראל לשנים עשר שבטים קשורה עם האופן הנפרד והשונה בו כל אחד מהם "משמש את קונו"², על ידי "מעשיך" ו"דרכיך".

היות שהם שונים באופן של מעשיך ודרכיך, כמפורש בכרכות, בהתאם לזה ישנם חילוקים בעבודתם הרוחנית³.

והיינו, שבעבודת השם יש שתיים עשרה דרכים כלליות, ולכל שבט ישנה בזה דרכו המיוחדת.

עבודת השם איננה צריכה להיות כמו 'פס ייצור' בו כולם נדרשים לציית לכללים אחידים, ולהתנהג, להיראות ולהרגיש אותו דבר. בדיוק להפך. עבודת השם היא אינדיבידואלית, היא מותאמת לכישרונות ולאופי של כל אחד, וגם למקום ולתקופה

1. בראשית, מט, כח.

א. ל' חז"ל סוף קידושין.

ב. ראה תו"א ריש פרשתנו. אוה"ת שם (כרך ה התקצו, א ואילך. כרך ו תתשלח, ב ואילך). לקו"ת צו יז, רע"א. ועוד.

שיעור בלקוטי שיחור

ברכה שלמה

ברכות יעקב מלמדות אותנו על עבודת השם האישית המיוחדת לכל יהודי, ובד בבד על השותפות הגדולה של כולנו ועל כך שכל הדרכים בעבודת השם מתאימות לכל אחד מאיתנו.

השיחה המלאה – בלקוטי שיחות, חלק כה, שיחה שלישית לפרשת ויחי

הרב דוד אולידורט
הרב ישראל אריה ליב רבינוביץ

לחמם, הם זוכים להביא את אורו של הקדוש ברוך הוא לתוך העולם וענייניו, ובכך לבנות לקדוש ברוך הוא דירה בתחתונים.

וכך גם בעבודתו של כל אחד. כל אחד עובד את השם בדיוק בדרך שאליה ובה מובילים אותו, בהתאם ליכולותיו, אופיו ומצבו בחיים. ולכל אחד יש מעלה מיוחדת בעבודתו שלו, בהליכתו בדרך האישית המותאמת בדיוק לו, בביצוע המשימה האישית שנועדה לו בחייו ולא לאף אחד אחר.

למה לא היית זושא?

הצדיק רבי זושא מאניפולי אמר סמוך לפטירתו כך:

אינני מפחד כלל אם יתבעו ממני בעולם האמת "זושא, למה לא היית כמו משה רבינו?". שהרי אי אפשר לדמות אותי למשה רבינו. כך גם איני חושש אם יבואו אליי בטענות "למה לא היית כמו רבי עקיבא?" או "כמו רבי שמעון בר יוחאי". וכי אני משתווה במשהו לתנאים הקדושים?

אך משאלה אחת אני חושש מאד. אם ישאלו אותי: "זושא, למה לא היית זושא?". הרי זושא יכולתי להיות...

ברכה לכולם?

אלא שלמרות זאת, באותו הפסוק עצמו המסכם את ברכת יעקב לבניו, שממנו למדנו את נפלאות הדרך הרוחנית האישית - אנו רואים גם גישה הפוכה-לכאורה.

המפרשים עומדים על כך שבפסוק נאמר "איש אשר כברכתו בירך אותם", בלשון רבים. כולם קיבלו את הברכה יחד. ולא כפי שהיה מצופה לכתוב, "איש אשר כברכתו בירך אותו", שהרי כל אחד קיבל לבדו את הברכה האישית שלו מיעקב. זהו לא סתם דיוק לשוני, אלא רמז רב משמעות - שמראה לנו שבסופו של דבר, הייתה כאן ברכה משותפת שכללה את כולם.

כך מסביר זאת רש"י:

לא היה לו לומר אלא "איש אשר כברכתו בירך אותו", מה תלמוד לומר "ברך אותם"?

לפי שנתן ליהודה גבורת ארי, ולבנימין חטיפתו של זאב, ולנפתלי קלותו של איל. יכול שלא כללן בלם בכל הברכות? תלמוד לומר "ברך אותם".

שבה העמיד אותו השם בהשגחה פרטית.

נכון אומנם שכולנו כאחד מחויבים במצוות במידה שווה. אין כל הבדל במידת חיוב אכילת מצה או קביעת מזווה בין פקיד בבנק, אברך כולל או מנהל בית ספר. לכולם ניתנה אותה תורה, וכולם מקיימים את אותן הלכות בשולחן-ערוך. אך עבודת השם אינה מסתכמת בקיום המעשי של המצוות. יש לה חלק נוסף ועיקרי, הקשור לאישיות ולתכונות השונות של כל אחד.

בלשון המשנה²: "כל מעשיך יהיו לשם שמיים", ובלשון הפסוק³: "בכל דרכיך דעהו". כלומר, השירות שאנו עושים בעולם הזה עבור הקדוש ברוך הוא, לא דורש מאיתנו התנתקות מהאישיות והאופי שלנו, או מהסביבה ומסוג העבודה אותם זימנה לנו ההשגחה העליונה. אדרבה - עבודת השם צריכה להיעשות מתוך "דרכיך" ו"מעשיך" של כל אחד, בעולם הייחודי של כל אחד כפי שהוא. זוהי בדיוק התכלית, ולשם כך ניתנו לכל יהודי סט תכונות וכישרונות ייחודיים משלו, וההשגחה הפרטית הובילה את חייו בדיוק למקום ולמצב הספציפיים שבהם הוא נמצא.

וכשמדברים על "דרכיך" ו"מעשיך", ברור לכל שישנו הבדל גדול בין דרכים ומעשים של אברך, פקיד או מנהל מוסד חינוכי. הפקיד צריך לקדש שם שמים כאשר הוא בא במגע עם לקוחות, להיות דוגמה וסמל ליראת שמים ולהקפדה על יושרה. האברך צריך להיות מלא בתורה, לדעת גמרא, הלכה וחסידות ולהתמסר לכך בכל כישרונותיו. מנהל המוסד צריך לתת את כל המרץ והיצירתיות כדי שכל ילד ירגיש אהוב ויהיו לו את הכלים להתקדם. ובאופן כללי, עם ישראל צועד בשנים עשר שבילים שונים, אותם סללו שנים עשר שבטי ישראל, בניו של יעקב אבינו.

ריבוי הדרכים וגיוון הסגנונות באורחות החיים של יהודים עובדי השם, זו לא בעיה. זוהי מציאות של לכתחילה. לכל אחת מהדרכים יש סגנון מיוחד, וגם ברכה מיוחדת. אין כאן שאלה של "מי נעלה יותר". בכל דרך בעבודת השם ישנה מעלה נפלאה, שאין בשאר הדרכים.

למשל, יושבי אוהל ולומדי תורה זוכים לרמה רוחנית גבוהה יותר, לדבקות בהשם ולחיים של שקיעות אך ורק בקדושה. לעומתם, "בעלי המלאכה" שיוצאים החוצה לעבוד ולמצוא את

2. אבות ב, יב.

3. משלי ג, ו.

כלומר, לאחר שיעקב מחלק ברכות אישיות המותאמות לכל אחד מילדיו השונים, בסיכומו של עניין הוא 'מערבב' הכול יחד, כך שכולם יקבלו הכול.

זהו מעורר תמיהה: יעקב אבינו הוא לא סתם אבא קשיש שמרעיף ברכות על בניו. הוא הרי רואה ברוח הקודש בדיוק מה 'כתוב' לכל אחד למעלה, מה עתיד לצאת מכל שבט ומה הייעוד והשליחות הקדושה שיש לכל אחד מהם. הברכה היא לא סתם איחול, אלא הענקת כוחות וסייעתא דשמיא להצלחה במשימה, והיא אמורה להתאים בדיוק. אז מה הטעם לערבב ולתת לכולם הכול? נחשוב על אבא שמעניק לכל אחד מילדיו קופסה עם מתנה אישית. בארגז של הילד שאוהב לצייר הוא שם מכחול וצבעים, לילד עם החוש המוזיקלי הוא שם חליל וחוברת עם תווים, וילד המתמיד הוא שם כמה ספרים תורניים. איך זה ייראה אם הוא ייתן לכל אחד קופסה ובה קצת צבעים, כמה דפים של תווים וכמה ספרים תורניים...

הרבי מוצא בדברי חז"ל והמפרשים שלושה הסברים שונים לתהייה הזו. כפי שנראה בהמשך - כל אחד מההסברים למעשה חושף בפנינו רמה אחת בקשר המיוחד הקיים בין כל הזרמים, הסגנונות והסוגים בעם ישראל; ומכל אחד מהם נוכל להפיק הוראה חשובה לדרך הנכונה בעבודת השם.

כולנו בסירה אחת

הביאור הראשון הוא: למרות שכל שבט ממוקד אך ורק בתפקיד שלו ובברכה שלו, כל שבט מעם ישראל נהנה לא רק מפרי עמלו, אלא גם מעמלם של שאר השבטים.

כך נאמר במדרש תנחומא:

"אִישׁ כְּבִרְכָּתוֹ בְּרַךְ אוֹתָם" – שְׁחַלֵּק לָהֶם אֶת הָאָרֶץ. וְנָתַן לַיהוּדָה אֶת הָאָרֶץ עוֹשֶׂה שְׁעוּרִים, וְלִבְנֵימִן אָרֶץ שְׁחִיָּא עוֹשֶׂה חֲטִים. אֵף עַל פִּי כֵן, כָּלֵל אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלֵינוּ, שִׁיחֵי אוֹכְלֵי אֱלֹהֵינוּ מִשְׁלֵי אֱלֹהֵינוּ.

הכוונה היא לא רק לרמת הפשט, באכילת פירות הארץ הטובה, אלא גם במובן הרוחני. ה"אור החיים" הקדוש מרחיב יותר ומבאר כיצד משתקפים הדברים גם בהתנהלות הכללית של עם ישראל כעם בארצו:

בְּרַכַּת כָּל אֶחָד וְאֶחָד תוֹעִיל לְעַצְמוֹ, וְלִכָּל אֶחָיו. כְּמוֹ שְׁתֵּאמַר, כְּשִׁיבֶרֶךְ לְמִלְךְ שִׁדְּוֹ בְּעֶרְף אוֹיְבָיו, הִנֵּה מְנִיעַ הַטּוֹב לְכָל אֶחָיו. וְכֵן כְּשִׁיבֶרֶךְ מַעֲלָת אֶחָד וְשִׁפְעוֹ וְהִדְרָתוֹ, לְכָל אֶחָיו יִגְיעוּ גַם בֶּן מִקְצַת דָּבָר. לְזֶה אָמַר "אִישׁ אֲשֶׁר כְּבִרְכָּתוֹ בְּרַךְ אוֹתָם".

כמו שבעסק גדול יש מזכירה, אחראי רכש, מנהל חשבונות ומנקה, וכולם זקוקים לכולם וכולם נהנים מכולם, כך גם בעם ישראל: כל שבט ממוקד בתפקידו, וכולם נהנים מהפירות שכל אחד מפיק. יש תלמידי ישיבה הממיתים עצמם באוהלה של תורה ויש אנשי צבא המוסרים את נפשם על הגנת עם ישראל, יש אנשי הייטק ויש אנשי חינוך, יש רבנים ויש חקלאים - וכולם ביחד הופכים את עם ישראל לעם משגשג בגשם וברוח.

אם נחدد את הביאור הזה, נמצא שכל שבט בעם ישראל ממוקד **אך ורק** בעבודתו שלו. "איש אשר כברכתו" שלו בלבד. שבט יהודה הם רק מנהיגים; שבט זבולון רק סוחרים; שבט יששכר רק לומדי תורה. אבל התוצאה המצרפית של כולם ביחד מועילה לכולם.

הרבי מתרגם את משמעות הדברים אלינו, ביחס לזרמים השונים בעבודת השם שקיימים בעם ישראל:

[כל שבט] מקבל לא את המעלה והתכונה עצמה, אלא את התוצאה של המעלה הקיימת אצל השבט השני.

בדומה לנאמר על יששכר וזבולון. כפי שרש"י מביא בפירושו: "שהיה זבולון עוסק בפרקמטיא [- עסקים ומסחר] וממציא מזון לשבט יששכר, והם עוסקים בתורה". וממילא - יששכר מקבל את מזונו מזבולון, ולזבולון יש חלק בלימוד התורה של יששכר, ולא שהוא לומד בעצמו.

ועל דרך זה הוא בכל האופנים האחרים בעבודת השם. מצד התכלולותם של כל שנים עשר השבטים, יש לכל שבט חלק גם בעבודת השם של כל השבטים האחרים.

ג. פרשתנו מט, יג.

ד. ראה תנחומא פרשתנו יא. ב"ר פ"ב, ה. פצ"ט, ט. פרש"י ברכה לג, יח.

בישיבה - כולם חיילים בצבא השם. הברכה של כל אחד מאיתנו, שייכת לכל האחרים.

"יונקים זה מזה"

המבט הזה על עם ישראל כגוף אחד - הוא לעצמו מרים אותנו לרמה גבוהה יותר של אחדות והערכה ליהודים מחוגים אחרים משלנו. אבל זה עדיין לא מושלם. מפני שמיהודי נדרשת לא רק הערכה והרגשת אהבה ואחוה ליהודי אחר, אלא יתרה מזו: נדרש ממנו שילמד **הוראה למעשה** לאורח חייו מדרכו של יהודי אחר.

כי ברכתו של יעקב אבינו, אשר "איש כברכתו ברך אותם", מלמדת אותנו לא רק שכל שבט **מרוויח** מהברכה של השני, אלא שלכל שבט **יש בעצמו** חלק מהתכונות של השבטים האחרים.

את הרמה הזו של הקשר בין החלקים השונים בעם ישראל אנו רואים במדרש רבה:

מה תלמוד לומר: "איש אשר כְּבִרְכָּתוּ בֵּרַךְ אֹתָם?"
אֵלָּא לְפִי שְׂבָרְכִין יְהוּדָה בְּאַרְיָה, דִּן בְּנָחֵשׁ, נִפְתָּלִי
בְּאַיְלָה, בְּנִימִין בְּזֹאֵב - חֲזוּר וּכְלָלִין כָּלֵן בְּאַחֶר,
וְעִשָּׂאן אַרְיֹת וְעִשָּׂאן נַחֲשִׁים.

מה הכוונה ש"עשה אותם אריות ונחשים"? האם כל עם ישראל נהיו "מלכים" כמו יהודה? האם כולם הפכו ללוחמי קומנדו כמו שבט דן?

התשובה היא: לכל אחד יש את התפקיד המיוחד שלו, ובכל זאת כל אחד מושפע וסופג לתוכו מהתכונות ומההתנהגות של השבטים האחרים. בלשון המדרש במקום אחר: "עֲשֵׂה אֹתָם יוֹנָקִים זֶה מִזֶּה". אז לא כולנו אריות ונחשים, אבל כולנו בהחלט 'קצת אריות' ו'קצת נחשים'.

ובתרגום לעבודת השם: העובדה שבתוך עם ישראל קיימים סוגים שונים של שליחויות ומשימות רוחניות, גורמת להשפעה וקבלה הדדית של כל הדרכים זו על זו:

כל שבט מעורר ומשפיע מעבודתו שלו על שבט נוסף, וכן על כל השבטים:
יושבי אוהל⁴ (שבט יששכר) משפיעים על

תלמיד ישיבה איננו מתעסק בגיוס כספים ותרומות לצדקה, שכן הוא שקוע בלימוד התורה ואין לו זמן 'להגדיל הכנסות' כדי לתת צדקה. חייל בשדה הקרב לא עוסק בתורה בעיון כמו אברך כולל. כל אחד שקוע בדרכו הייחודית שלו בעבודת השם ולא 'פוזל' לדרך אחרת. הוא יודע שלמרות שהעבודה של האחר היא דבר טוב ונכון, היא לא התפקיד שיועד לו.

ולמרות זאת, "איש כברכתו בירך אותם". עלינו להציץ החוצה מהקונכייה האישית שלנו, ולהביט סביב על סוגי עבודת השם השונים והמגוונים הקיימים בעם שלנו כעם אחד - ורק לברך ולהתברך מזה.

מלבד העובדה המעשית שפוסקי הלכה מספקים פסקי הלכות לכל יהודי, ומהצדקה נהנים העניים והביטחון שנותנים החיילים מועיל לכולם - יש פה גם שינוי מבט רוחני.

ליהודי אסור לראות את עצמו כעובד השם פרטי, שנהנה מהנחלה שלו בעולם הזה ומגן העדן המובטח לו בעולם הבא, מתוך תחושה ש"מה לי ולו" ושאין באמת משהו משותף בינו לבין יהודי אחר שגדל במקום אחר ומנהל סדר יום שונה לגמרי ממנו.

יהודי צריך לראות את עצמו כחלק מ'גוף אחד' שעובד את השם ביחד. וכמו גוף אורגני שבו כל האיברים והמערכות עובדים בהרמוניה ובשיתוף פעולה כדי להתקיים בבריאות ובטוב, כך גם אצלנו. כולנו זקוקים לכולם.

העובדה שיש בעם ישראל חיילים צדיקים שמוסרים את נפשם על הגנת יושבי הארץ, מהווה זכות בעבור כלל ישראל, גם אלו שיושבים בבתי המדרשות והוגים בתורה. העובדה שישנם בעם ישראל בעלי צדקה וחסד שמפזרים ממון רב לצדקה, מזכה בזכויות רבות גם את מי שחיים בצמצום ואינם יכולים לתת צדקה בריבוי. וכמובן, לימוד התורה יומם ולילה, התפילות בחיות ובהתלהבות, פרקי התהלים שנאמרים בכל משפחה והמעשים הטובים אפילו של הילדים הקטנים - כל אלה מסייעים לביטחון, להצלחה ולפריחה של כל עם ישראל בכל מקום שהוא.

כולנו עוסקים בעבודת השם בשביל כלל ישראל. כולנו "עובדי מדינה", ולא עובדים את השם רק בתוך עצמנו ועבור עצמנו. גביר העוסק במסחר כדי לתת צדקה, נהג האוטובוס המעלה חיך ושמחה על פני הנוסעים, ואברך הלומד

4. במדבר רבה, יג, ח.

ה. ראה בארוכה תו"א פ' תרומה.

אפשר לאמץ ולקבל מזה בעבודת השם שלי. הלמדן מעורר בי חשק ללמוד יותר בעיון, התורם מעורר בי חשק לעזור לזולת, והחסיד מעורר בי חשק להוסיף בחיות בתפילה ובהידור בקיום המצוות. מחוג מסוים נקבל את ההתלהבות והרגש בקיום מצווה, מחוג אחר נאמץ את היחס ללימוד תורה כערך עליון, ומאחרים נוכל ללמוד מה זו מסירות נפש של ממש למען יהודי אחר. כך, לכל שבט יש את הברכה המיוחדת לו, ועם זאת "כולנו אריות, כולנו נחשים".

"כולם בכל הברכות"

לאן עוד אפשר להתקדם מכאן? מתברר שיש בהחלט. כעת הרבי מלמד אותנו שיש דרגה עמוקה יותר, נקודת מבט גבוהה יותר, שאותה אפשר לאמץ רק אם מסתכלים במבט חסיד 'פנימה' אל הנשמה.

נקרא את הדברים תחילה בלשונו של הרבי:

מצד מקורם ושורשם של כל השבטים כפי שהם כלולים יחד, ב"אביהם", אב אחד לכולנה - כל השבטים הם "אחד", מציאות אחת.

וכאשר שורש זה נמשך ומתגלה, הרי כל בחינה היא השורש והמקור האמיתי של כל שבט.

ועל פי זה מובן שבבך ש"איש אשר כברכתו בך אותם", ש"כללן כולם בכל הברכות", נפעל חידוש והתעלות בעניין הברכה, היות שבזה נמשך שורשם כפי שהוא נכלל ב"אביהם" יעקב.

החסידות לא מסתכלת על יהודי כ'אישיות' עם כישרונות ותכונות כאלה ואחרים, שהוסלל לעבודת ה' באופן מסוים. החסידות מביטה לעומק ופנימה, על המקור והשורש של יהודי - וזוהי הנשמה האלוקית שבקרבו, "חלק א-לוה ממעל ממש".

אם מסתכלים על יהודי בצורה כזו, נשאלת

בעלי עסק, שהם יוסיפו בקביעות העיתים לתורה שלהם. ומאידך, בעלי העסק, מארי עובדין טבין [- בעלי המעשים הטובים] (זבולון) מעוררים ומשפיעים על יושבי האוהל (יששכר) להוסיף במעשים הטובים שלהם.

זה שלכל אחד יש את "ברכתו" שלו, המותאמת למצבו ולתכונותיו הייחודיים, יוצרת 'כור היתוך' שבו כל אחד גם מקבל משהו מהשבטים האחרים וגם נותן את שלו לעיצוב המכלול שנקרא "עם ישראל" ומשפיע על הדרכים האחרות.

האברך רואה את העשיר מתרוצץ כדי להקים מפעלי צדקה אדירים, וזה גורם לו ללמוד ממנו, להפריש סכום לצדקה בעצמו ואף להתנדב בערב החג לחלוקה של סלי מזון. החייל שומע את המנגינה הנפלאה של לימוד התורה בהיכלי הישיבות, נדבק ממנה, ומוצא לעצמו זמן לקבוע עיתים לתורה. והרב העוסק בתיקוני עירובין ומקוואות מושפע מ'המשפיע' החסיד, ומפנה לעצמו כמה שעות בליל שישי להגות במאמר חסידות.

הפירוש הזה הוא פירוש עמוק יותר לכך שכולנו שייכים לגוף אחד שלם, והוא מעלה אותנו קומה נוספת במבט שאנחנו צריכים לסגל בהסתכלות על יהודים אחרים:

אופנים אלו קשורים עם העובדה שכל השבטים הם "כולם כאחד" באופן שהם מרכיבים יחד "קומה אחת שלמה", וממילא נדרש מכל סוג עבודה להכיל בתוכה גם חלק מסוג העבודה השנייה.

ולכן "כל האומר אין לי אלא תורה, אפילו תורה אין לו, אלא תורה וגמילות חסדים". ועל דרך זה בעל עסק מחויב במצוות תלמוד תורה.

זה לא רק שאני לב והזולת הוא רגל, ולכן אני אוהב ומעריך אותו, אלא יתרה מזו: כאשר אני רואה יהודי שעובד את השם בדרך אחרת, עלי לדעת שהטוב הזה שייך גם לי, שהוא מפרה אותי ונותן לי לא פחות מאשר מה שיש לי מצד עצמי ובדרך שלי.

כשאני מגלה דבר טוב בעבודת השם של יהודי אחר, זה צריך לגרום לי לשאול את עצמי איך

ו. ראה לקו"ת ר"פ נציבים. לקו"ש חכ"ג ע' 7 ובהנסמן שם.
ז. יבמות קט, ב. לקו"ת ויקרא ה, א. וראה סו"מ תש"ח ע' 266 בהערה.
ח. תניא פל"ב.

ט. ראה בארוכה לקו"ש חכ"ג ע' 57 ואילן ושי"ג.
י. ראה גם נור הקודש השלם לב"ר שם.

שלה - היא ברכה כוללת ומשותפת, שווה לכל השבטים כולם. כי ברמה העמוקה והגבוהה הזו, אכן כולם גם יודעים לנגן, גם לצייר וגם ללמוד. כולם זוכים למתנות, לכוחות ולברכות המיוחדים מלמעלה - שיתאימו לכל משימה ולכל שליחות קדושה מכל סוג.

לנקודת המבט הזו יש השלכה מעשית לעבודת השם של כל אחד מאיתנו:

האופן הנעלה בזה - שבכל שבט ישנם בשלמות כל הדרכים והאופנים בעבודת השם.

כלומר, עם היות שכל שבט עסוק בעיקר וברוב זמנו בפועל בדרכו המיוחדת בעבודת השם, אף על פי כן בתוכן חייו ישנן אצלו בשלמות גם הדרכים האחרות^{יא}. ולדוגמה:

מבעלי עסק נדרש לא רק להוסיף בקביעות עיתים לתורה בכמות, עד לאופן של "הוי ממעט בעסק ועסוק בתורה"^{יב}, שזה מורה שלימוד התורה הוא העיקר אצלם^{יג}; אלא גם באיכות הלימוד שלו: ככל שתהיה כמות הזמן ושעת הלימוד, אפילו כאשר אין זה אלא פרק אחד שחרית ופרק אחד ערבית^{יד} - יהיה זה באותו אופן כשם שהדבר הוא אצל מי שאין לו כל 'אומנות' ודאגות אחרות מלבד לימוד התורה^{טו}.

ומאידך, גם יושב אוהל, זה ש"תורתו אומנותו", נדרש לעסוק בעבודה של גמילות חסדים וכללות קיום המצוות כשם שהדבר הוא אצל מארי עובדין טבין משבט זבולון. הן באופן של פיזור ממונו לצדקה וגמילות חסדים בהרחבה, והן בעשיית וקיום המצוות, שלא יהיה זה אצלו כפרט וטפל ללימוד התורה, כדי שללימוד התורה שלו יהיה קיום, אלא כעניין לעצמו, שאזי נעשה הדבר בתכלית השלמות בכל הפרטים.

שאלה עמוקה יותר: כאשר הנשמה האלוקית של יהודי שלחת למטה לעולם הזה, במטרה שאותו יהודי יחיה את חייו כ"יששכר" או "זבולון", כיושב אוהל או כאיש עסקים - האם אז היא מאבדת את הכוחות האינוסופיים שלה? האם כעת היא מוגבלת אך ורק ל"חבילת הברכות" או לארגז הכלים שניתנו לה לשם מילוי השליחות הספציפית והקונקרטית שלה בעולם הזה?

התשובה החסידית היא חד משמעית:

העובדה שליהודי אחד ניתנו כלים מסוימים והוא התגלגל לנסיבות מסוימות בחיים שהפנו אותו לעבודת השם מסוג אחד, בעוד ליהודי שני הוסללה דרך אחרת - לא גורעת מאומה מהכוחות האינוסופיים של הנשמה.

הצבת יהודי למשימה הרוחנית שלו בעולם הזה איננה דומה ל'אבחון תעסוקות' שממין וקובע מי מוכשר לאיזו עבודה. מצד הנשמה האלוקית, כל יהודי מסוגל להכול, ולכל אחד יש כוחות אלוקיים אינוסופיים להתעסק בכל תחום בעבודת השם.

רק מה? בכל זאת, עם ישראל זקוק גם לבעלי עסק וגם ליושבי אוהל, גם לרב, גם לשוחט, גם לגבאי וגם לקבלן בנייה. ולכן משמים נתנו לכל נשמה משימה אחרת, למרות שכל נשמה בעצם שייכת לעשות ולהיות כל דבר.

אך באמת של הדברים, כל יהודי מצד כוחות נשמתו, יכול ומסוגל לכול, משום שיש לו קשר אינוסופי לקדוש ברוך הוא, והוא יכול לעבוד אותו בכל סוגי העבודה ולהיות קשור אליו בכל סוגי הקשרים.

וזה הפירוש העמוק ביותר בפסוק "איש אשר כברכתו ברך אותם", כפי שראינו כבר ברש"י - וכעת אנחנו מבינים את עומקם של הדברים:

יכול שלא כללן כלם בכל הברכות? תלמוד לומר "ברך אותם"!

יעקב "כולל את כולם יחד". הוא מביט על השבטים כפי שהם "כוללים" בנשמתו. הוא רואה את נשמותיהם כפי שהן באמת, למעלה, באוצר הנשמות העליון, שם אין בכלל התחלה של הבדל בין נשמה יהודית אחת לאחרת; שם, כולן באות ממקום אחד ולכולן יש מהות אלוקית אחת וזהה. לכן, ברכתו של יעקב - במובן העמוק והשורשי

יא. ראה גם לקו"ש חי"ד ע' 317 ואילך.

יב. אבות פ"ד, מ"י.

יג. וכמבואר כמ"פ (ראה לקו"ש ח"ו ע' 312. ובכ"ז), כי גם הבעלי עסק צריכים "לגזול" משעות העסק ולנצלם ללימוד התורה.

יד. ראה מנחות צט, ב. ה"ל ת"ת לאדה"ו פ"ג ס"ד.

טו. ראה לקו"ש חי"ו ע' 307 ואילך.

השם 'מסוג אחר' כאילו היא "שלי", שנובעת מתוך ההכרה והמודעות לכך שהנשמה האלוקית שלנו היא אכן אינסופית, ואכן מתאימות לה כל הדרכים וכל הנתיבים השונים בחיים הרוחניים.

הָאֶסְפוּ!

והנה פנינה נפלאה לסיום.

למדנו שלושה פירושים במילים המסכמות את ברכות יעקב לבניו: "איש אשר כברכתו ברכ **אותם**", המבטאים שלוש רמות באחדות ובחיבור בין הזרמים השונים בעם ישראל:

כל עם ישראל כגוף אחד, ולכן כל אחד **נהנה מהזכות** של שאר השבטים.

כל עם ישראל כגוף אחד שלם, ולכן כל שבט **לומד ומקבל מדרכי** שאר השבטים.

כל נשמות ישראל שוות, ולכן כל שבט **מסוגל לעבוד את השם** כמו כל שאר השבטים.

כמה נפלא לגלות כי גם המשפט **הפותח** את כל הברכות מדגיש את אותו עיקרון של אחדות למרות השוני.

כולנו מכירים את דברי חז"ל במדרש, על כך שיעקב אבינו ביקש לגלות את הקץ לבניו לפני מותו. כך הוא אומר להם לפני שהוא מתחיל את הברכות: "האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים". אך משמים לא רצו שהקץ יתגלה, ולפני שיעקב הספיק לגלות אותו התסלקה ממנו השכינה.

נשים לב למילה אחת שיעקב אבינו פותח בה, לפני שהוא מודיע לבניו שהוא מגלה להם את הקץ, והיא: **"הָאֶסְפוּ"**. עליכם להתאסף, להרגיש את החיבור ביניכם, ורק אז אוכל לגלות לכם את הקץ.

הרבי לומד מכך הוראה נפלאה:

על ידי זה שכל שבט בפני עצמו וכל יהודי בפני עצמו הינו בשלמות בכל הדרכים בעבודת השם, הנה גם האחדות של כל בני ישראל יחד, "יחד שבטי ישראל"¹, הינה בשלמות יתרה עד לאופן של קומה אחת שלמה.

וזה עצמו מביא לידי "ברכנו אבינו" מאחר ש"כולנו כאחד", ועד לברכה הכללית

כאשר יהודי זוכר שהוא "נשמה אלוקית" שיש לה כוחות אינסופיים לעבוד את השם בכל תחום ובכל סגנון, זה משנה את הדרך שבה הוא מתייחס לדרכים האחרות בעבודת השם. אם הוא מזדהה ומפנים את התפיסה הזו, הוא לא מרגיש שעבודה אחרת היא זרה לו, ורק כדי 'לצאת ידי חובה' הוא עוסק גם בה; אלא הוא מתמסר אליה לחלוטין כאילו זה עניין אישי שלו, כאילו זו השליחות שלו בחיים.

כאשר יהודי בעל עסק או עסקן ציבורי ניגש לשיעור התורה היומי או השבועי שלו, מתוך ידיעה שהנשמה שלו שייכת ללימוד התורה בדיוק כמו אברך תלמיד חכם הלומד כבר עשרות שנים רצופות בכולל - הוא מתייחס לשעה הזו במלוא הרצינות והמסירות. הוא מנתק את הטלפון, פותח מחברת, רושם את הדברים, מתעניין בכל פרט, ורוצה להבין את הדברים עד הסוף, כאילו זו שליחות נשמתו בעולם. ואפילו, בלשונו של הרבי, הוא מנסה פה ושם "לגזול" משעות העסק ולנצלם ללימוד התורה".

ומצד שני, כאשר אברך שפרנסתו מועטה זוכר שיש לו נשמה קדושה שיש לה את "ברכות כל השבטים", הוא יכול להבין ולהרגיש שעשייה לטובת הזולת היא הקשר האישי שלו להשם. ולכן יתעלם ממה ילד יום, וכשמגיעה הזדמנות הוא יתמסר למצוות הצדקה במסירות נפש וישפוך עליה כספים בסכומים שאולי לא בדיוק מתאימים לחשבונות שהוא עורך.

בשיחה הרבי מביא לכך דוגמה מחכימה ממה שמסופר בתלמוד הירושלמי² על רבי שמעון בר יוחאי. רשב"י היה סמל ודוגמה למי ש"תורתו אומנותו". הוא היה מסור באופן טוטלי ללימוד התורה, עד כדי כך שלא פסק מתלמודו אפילו כדי להתפלל או לקרוא קריאת שמע. ובכל זאת, לקראת חג הסוכות הוא היה סוגר את הספרים והולך לבנות סוכה, לאגוד את הלולב והמינים ולשבת בסוכה.

רשב"י יכול היה לומר לתלמידיו שיבנו בעבורו סוכה, והוא עצמו יכול היה להמשיך לשבת וללמוד. אבל הוא סגר את הספר ולקח בעצמו את הפטיש והמסמר, משום שהוא לא ראה בקיום המצוות משהו "של אחרים", אלא משימה **שלו**. זה יכול להמחיש לנו מהי התמסרות לעבודת

טז. ברכה לג, ה.
יז. תנאי פל"ב.

5. ברכות, א, ב.

כפירוש רש"י: "ביקש לגלות את הקיץ",
אך מאחר שאז לא הייתה השלמות של
"האספו", כולנו כאחד, "נסתלקה ממנו
שכינה" -

ביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.

והעיקרית, "קיץ הימין",
- אותה רצה יעקב אבינו לגלות לבניו
כאשר אמר "האספו ואגידה לכם",

יח. ל' הכתוב - דניאל בסופו. וראה לקו"ש ח"י ע' 171 ובהנסמן שם.
יט. מט, א.

עת לדעת

אירועים בדברי ימי חסידות
חב"ד על-פי לוח השנה

מבוסס על הספר 'עת לדעת', בהוצאת צעירי אגודת חב"ד
מאת השליח הרב אברהם שמואל בוקיעט ע"ה
מוקדש לעילוי נשמתו

יה טבת

תר"ס

נפטר הרב החסיד ר' חנוך הענדל קוגל, המשפיע
הראשון בישיבת "תומכי תמימים" בליובאוויטש
מעת היווסדותה בשנת תרנ"ז.

אדמו"ר הרי"צ כותב עליו שהיה "המחנך
האמיתי. הוא לא הסתפק בעשייה עם עצמו,
כי אם עשה ופעל בעבודה של מסירה ונתינה
ובהתמסרות חסידית ב"ללמד", והכל היה אצלו
בלהבה של אהבת ישראל ובערבות של חסידות
חב"ד". אדמו"ר הרש"ב הורה לחקוק על מצבתו
את המילים "ורבים השיב מעוון".

לפני פטירתו אמר המשפיע כך: "אני מבקש
שייתנו לי למעלה את העונש הקצר, שבו הייסורים
גדולים ונוראים מאד, עד שאפילו מלאכי החבלה
לא יכולים להביט מרוב גודל הייסורים של הנענש,
אך הוא אורך מעט זמן. משום שאני רוצה להיות
בהיכל אדמו"ר הזקן למעלה ביום ההילולא שלו
בכ"ד טבת, בעוד חמישה ימים".

אדמו"ר הרש"ב אמר עליו שהוא רק הריח את
הגיהנום ומיד נכנס לגן עדן.

תש"נ

נדחה הערעור האחרון על הניצחון במשפט
הספרים מספריית ליובאוויטש, וה"דין נצח"
התקבל באופן סופי.

טו טבת

תרי"ט

נולדה הרבנית שטערנא שרה, אשת אדמו"ר
הרש"ב, בתו של אדמו"ר הרי"צ מאוורוטש (בן
אדמו"ר הצמח צדק) והרבנית חנה.

הרבנית שטערנא שרה פעלה רבות לטובת
משפחת רבותינו נשיאנו ולטובת החסידים,
ובמיוחד פעלה לגייס כספים למען ישיבת "תומכי
תמימים" ואף ייסדה אגודת נשים לטובת הישיבה
והחזיקה כלכלית את כל תלמידי ה"מכירות"
שפעלו תחת הישיבה.

טז טבת

תרפ"ד

נפטר הרב הקדוש רבי שמריה נח שניאורסון
מבברויסק, בן הרב הקדוש רבי יהודה לייב
מקאפוסט (בן אדמו"ר הצמח צדק).

רבי שמריה נח היה האדמו"ר האחרון מנכדי
אדמו"ר הצמח צדק שלא נמנו על אדמו"רי חב"ד -
ליובאוויטש, ולאחר פטירתו השתלבו ענפי חב"ד
האחרים בחסידות חב"ד-ליובאוויטש.

כיצד ייתכן שיתרחש אסון כזה?

יצחק וייל, יהודי שעלה לארץ מצרפת והתיישב בקיבוץ הדתי שדה אליהו, עמד בקשר עם הרבי. בשנת תשט"ז נשרף חדר בקיבוץ שלו, שבו היו גם ספרי קודש. באותם ימים התרחש גם אסון פיגוע הדמים בבית-הספר למלאכה בכפר-חב"ד, ור' יצחק ביקש להבין פשרם של דברים. במכתב המכונן שלפנינו, עונה הרבי על שאלתו באופן מפורט

אין זמן לעסוק בשאלות

במענה על מכתבו אליי,

א) במה שמקשה בנוגע לפיגוע שאירע, רחמנא ליצלו, בבית הספר למלאכה בכפר חב"ד, בו נרצחו מדריך וחמישה תלמידים, הי"ד, למה השם יתברך רצה את זה? וכו'.

כבר אמרו רבותינו זכרונם לברכה כלל גדול: "בהדי כבשי דרחמנא למה לך" (למה לך להתעסק בסתריו של הקב"ה?),

והפירוש במאמר זה הוא גם כפשוטו, ובפרט [ובמיוחד] בהביא בחשבון אשר לכל אחד ואחד מחלקי הבריאה, ובכללם גם כל אחד מבני האדם, יש לו תפקיד מיוחד שעליו למלאותו, וכיוון שאין דבר ומציאות בעולם שהקב"ה בראה לבטלה, הרי מובן, שנותנים לכל חלק וחלק, ולכל אדם ואדם, את הכוחות והזמן הדרושים לו באופן מדויק למילוי תפקידו זה,

וממילא, כשמבלה [מבזבז] זמנו וכוחותיו (שבוזה נכנס [נכלל] גם כוח התבוננות שלו ושכלו) על עניינים שאינם מתפקידו, כמו ההתבוננות והשאלות אודות סתרי הנהגתו של הקב"ה, הרי יחסרו לו זמנים וכוחות אלו בעת שייגש למלאות את תפקידו המיוחד.

הנהגתו של יהודי פותחת 'סדק' עבור הגוי

ב) בשאלתו איך צריך להבין את הנזכר לעיל [מה שאירע בבית הספר למלאכה], וכמו כן בנוגע למה שמספר במכתבו אודות שרפת החדר בקיבוץ 'שדה אליהו' בו הוא מתגורר, ובו נשרפו גם ספרים [ספרי קודש] וכו' - כיצד ייתכן שמתרחשים מאורעות כגון אלו?

כללות הנקודה בעניינים כגון אלו היא:

עלינו לדעת שאין שליטה על ענייניו של איש היהודי, ובפרט על ענייני הקדושה שלו, למי שהוא ולמי שיהיה, אם אין קודם כל חלישות מצד איש היהודי בעניינים אלו,

(שזוהי [החולשה של היהודי באותו עניין, היא זו שמהווה] נתינת מקום לפגיעה מבחוץ [מאפשרת שתתרחש פגיעה מצד גורמים חיצוניים]),

ולכן, על כל אלו שנוגע להם [יש להם שייכות ל] עניינים כגון אלו האמורים, מוטל לפשפש בהנהגתם. שאז ודאי ימצאו שהיה איזה פגם בהנהגתם האישית באותו תחום, שהיא אפשרה את הפגיעה מבחוץ.

וכמו בנוגע למקרה של שרפת הספרים, שעל כל אלו שיש להם שייכות למקום זה, מוטל לפשפש במעשיהם, שאז ודאי ימצאו שלא נזהרו בקדושת הספרים, או יותר קרוב [יותר מסתבר] לומר שהיה חסר בהלימוד שבהם, שהרי הלימוד זהו מטרת הדפסתם וכו', שלא היה זה כפי הדרוש,

ועל דרך זה גם בנוגע למה שאירע עם פלוני בן פלוני, שבטח היה איזה גירעון בהסיוע לו ולעבודתו בקודש, מצד יהודים, שהינם בעלי בחירה, וממילא יכולים לבחור להתנהג באופן כזה כלפי אותו אחד, ועל ידי זה נפתח סדק גם לשליטת אומות העולם, שהם בלתי [אינם] בעלי בחירה,

מובן שהנזכר לעיל היא נקודה כוללת משותפת לכל המאורעות מסוג זה, אבל בכל מאורע צריך לפשפש על אתר - במקום זה, ובזמן שלפני המאורע, ואז ודאי ימצאו עניינים קרובים ומפורטים יותר, במה היה החיסרון בהנהגתם

ענייני הסטרא-אחרא, שמהם בא החטא. ועל ידי זה משמש הדבר גם 'גלות' לניצוץ שכינה אשר בתוכו של כל יהודי, וזהו העניין שממנו משתלשל וכתוצאה ממנו באה גם גלות הגוף כפשוטו 'גלינו מארצנו'.

וזהו השייכות בין שני העניינים, הפרשה אותה הוא למד באותו זמן והמאורע של שרפת הספרים, שבאים לעורר על ההכרח בהוספה בענייני תורה ומצוות, ובפרט בשבת קודש, אשר עליו נאמר "שבת לה". וחס ושלוש בגירעון בזה [בענייני תורה ומצוות], זהו עניין הגלות ועניין הפרשה הנזכרת לעיל.

והרי נקודת הגלות המרכזית היא עניין שרפת בית המקדש, שלכן הגדילו את צום החמישי, צום תשעה באב, יותר מכל הצומות האחרים, כיוון שבו נשרף בית המקדש, וזהו עיקר עניין הגלות. ועל דרך זה הוא גם בנוגע לשרפת מקדש מעט, מקום תפילה, רחמנא ליצלן.

והיה רצון שיוסיף בלימוד התורה וקיום המצוות, ובעיקר בקביעות עיתים בלימוד פנימיות התורה, שהיא המביאה להתלהבות בעבודת השם, (שזוהי 'אש' דקדושה, האוכלת את ה'אש' דלעומת זה [של הצד שכנגד] ברוחניות, ובמילא אין מקום לאש דלעומת זה, שתשרוף חלילה מקום קדוש, גם בגשמיות), וכן ידאג להשפעה בסביבתו בכיוון האמור.

בברכה לבשר טוב.

(כרך יג, אגרת ד'שלד)

של היהודים השייכים לאותו מקרה, שאפשר את המאורע המצער מצד הגורמים שאינם בעלי בחירה, כמו אומות העולם או כוחות הטבע.

ג) במה שכתב אודות אופן ההנהגה, מבחינת ההלכה ומנהגי ישראל, לאחר שרפת החדר עם הספרים וכו'. הרי זה תלוי במנהגי המקום, ולכן עליו לפנות בעניין זה לרבנים מורי הוראה הנמצאים שם או בסמיכות.

ובאופן כללי - כדאי להתעניין אם לא היה בחדר זה ריקודים של תערוכות [בהעדר צניעות].

הגלות הרוחנית מביאה ל'שרפה'

... (ה) במה שכותב שבעת המאורע של שרפת החדר והספרים בהקיבוץ שלהם, למד אז את הפרשה "ונתץ את הבית" וכו' [פרשה העוסקת בדיני צרעת הבית, שבאופן מסוים בו הבית הוסגר ונטמא, צריך לנתץ אותו]. ושואל אם ישנו רמז בדבר?

יעיין בדברי ה'מדרש רבה' (סוף פרשה הנ"ל, פרשה י"ז), שהעניין של "ונתץ את הבית" ברוחניות, הוא עניין הגלות. ועניין הגלות הוא לא רק הגלות מן הארץ במובן הפיזי, אלא בפנימיות הוא, כנוסח שקבעו אנשי כנסת הגדולה (בתפילת מוסף של ימים טובים): "ומפני חטאינו גלינו מארצנו".

כלומר: הסיבה הפנימית לגלות היא החטאים, כיוון שהם עצמם מהווים 'גלות' עבור הנפש. שחטא ועוון הוא 'גלות' לנפש האלוקית שבכל אחד ואחת מבני ישראל, שהיא "חלק אלוהי ממעל ממש", ובעשיית החטא היא ב'גלות' בתוך

התקשרות

עושים מני,
ומקבלים מידי
שבוע למייל
מנה חסידיית
גדושה של

chabadisrael.co.il

הכתובת שלך לכל עניין יהודי

התועודות • שולחן שבת משפחתי חסידי
רעיון ממאמר חסידות • תמונה מספרת

יין לבן ויין אדום // מאמר "אוסרי לגפן" – "תורת חיים", פרשת ויחי

מה עומד מאחורי הבקשה שהקב"ה יתייחס אלינו כמו יוסף לאחיו? מדוע ירידת יוסף למצרים הייתה דבר נכון ומועיל, אך בכל זאת נחשב הדבר לחטא של אחיו? – התובנות מסיפור אחי יוסף ל'סיפור' האישי שלנו

— א —

משל הגפן, דריכת הענבים ושני סוגי יין

"אסרי לגפן עירה ולשרקה בני אתנו, כבס ביין לבשו כו"¹.

הענין הוא, דכתיב²: "גפן ממצרים תסיע כו' כסו הרים צלה כו'", וידוע דכנסת ישראל נמשלה ל"גפן".

ועל דרך משל הגפן הגשמי – הנה אנו רואים סבת יציאת היין מן הענבים, הוא על ידי דריכה בגת דוקא. להיות כי היין כנוס בענבים בהעלם, ועל ידי הדריכה יוצא לידי גלוי כו'.

ועוד זאת אנו רואים, שהיין המשבח ביותר יוצא מן הענבים הגדלים למטה בגפן, סמוך לקרקע. וכמו שאמרו רז"ל בנזכים³: "לא היו מביאין מן הדליות אלא מן הרגליות כו'".

והנה היין מתחלק לכמה מינים שונים. יש יין לבן הנקרא "חורן עתיק כו'", והוא היין המשמח כו'. ויש יין אדם והוא יין המשכר כו'.

הנמשל – בכנסת ישראל

ובכל המשל הזה יובן הנמשל בכנסת ישראל, כהיות שאהבה הנטוע בכללות נשמות ישראל לה' אחד, טבעיות הוא שמטבע בנפשים, מכח ירשתם מאבותיהם.

אך מפני שאהבה זו מסתרת היא בהעלם גדול, מפני חמר מחשך גופם כידוע, צריך להוציאה מן ההעלם על ידי "דריכה" דוקא. והוא בחינת "לב נשבר ונדכה כו"⁴.

וגם, כל מה שמשפיל עצמו ביותר מפני הלב

1. פרשתנו מט, יא.

2. תהלים פ, ט ואילך.

3. מנחות פו, ב.

4. תהלים נא, יט.

— ב —

יין המשמח ויין המשכר – שני סוגים בגילוי האהבה המסותרת

והנה על יין אמרו⁵: "נכנס יין יצא סוד". לפי שהיין היה ראשית יציאתו מן ההעלם לגלוי כשיצא מן הענבים, לכן טבעו בעצמו גם כן להוציא את ההעלם שבנפש האדם לידי גלוי כששותהו כו'.

והינו בנמשל בכנסת ישראל, כאשר האהבה אלקית היא בהתפעלות השמחה וחדות ה' מעוז כו', על ידי ההתבוננות בהתענגו על ה' כו', נקרא "חמר חורן [יין לבן] עתיק כו'", והוא היין המשמח אלקים כו'.

וכאשר מתפעל באהבה של מרירות וכלות הנפש בתשווקה מרחוק כו', מפני שמתבונן [על] עצם רחוקו מה' אחד כו', עד שמואס בחייו כו', כמשל המתאווה תאוה ואינו משיגה. ולזה הטעם נקרא יין אדם והוא יין המשכר ומבלבל הדעת, ואינו משמח כלל כו'.

ושני מיני אהבות הללו, הן בחינת חסד וגבורה דיין, שיוצא מן הענבים על ידי דריכה כו'.

וזהו "גפן ממצרים תסיע" – בעודנה בבחינת ההעלם דענבים שבגפן כו', נקראת כנסת ישראל גפן כו'. והוא כשנסעה שכינה עמהם ממצרים במ"ב מסעות.

ואחר כך נכנסו לארץ ישראל ונתגלו ההעלמות שבה בבחינת חסד וגבורה של יין המשמח ויין המשכר, בכמה מצות מעשיות.

5. עירובין סה, א.

היין הלבן - השמחה שבמצוות, 'מכבסת' את 'לבושי' המצוות

והנה כתיב: "תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה וטוב לבב כו'" שזהו ענין שמחה של מצוה כו'.

וצריך להבין, למה גדלה מעלת השמחה יותר מן המצוה עצמה כו'?

אף הענין הוא, דמן המצוות נעשו 'לבושין' לנפש האלקית, שהן בחינת אורות מפינימיות רצון העליון כו' החופף על הנשמה בגן עדן.

אף הנה אמרו דאפילו "פושעי ישראל מלאים מצות כו'", ואנו רואים שאין המשכחות גלוי אלקות כלל עליהם כו'?

אלא הענין הוא, שעל ידי ענג האלקי בהתבוננות בגדלות הבורא, הנקרא "חמר חורין עתיק כו"כ פנ"ל, גיל וישמח בה' ויתענג על ה' מחמת ההתבוננות.

ואז, כאשר יתבונן במצות ה' איך שהם פנימיות רצונותיו יתברך, שהוא מבחינת אור אין סוף ברוך הוא בעצמו, גיל וישמח לבו בקיום המצות, באמרו "אשר קדשנו במצותיו כו"כ".

ושמחה של מצוה זו, מעוררת וממשכת מלמעלה בחינת יין לבן העליון, שגנוז בו השמחה והענג העליון כו'.

וזהו "כבס ביין לבושו" - ביין "חמר חורין" העליון, [את] לבושי המצוות שנתלבשו בענינים גשמיים ד[קלפת] נגה. ומכל שכן במצוות שפושעי ישראל עושין, שנפשותם מלאין מן 'לבושים צואים', על כלם יין הלבן העליון מכבס אותם כו'. והוא על ידי שמחה של מצוה דוקא, ודי למבין.

היין האדום המשכר הוכך את "דם" הנפש הבהמית

ועל דרך זה יתפרש "ובדם ענבים סותה". דהנה פרוש "דם ענבים" הוא בחינת יין המשכר, והוא יין אדם כדם כו'.

דהינו, בחינת גבורות קדושות, בבחינת מרידות עצומה מגדל עצם רחוקו מאלקים חיים, בלבושי נפשו הצואים, כאשר יהיה ממארי דחושבנא [מ'בעלי החשבון] על המעשים ומחשבות ורצונות אשר לא לה' המה כו'.

ובמרידות זו נהפך מריא למיתקא וחשוכא לנהורא כו' [נהפך המר למתוק והחשך לאור]. וכענין "לעולם ירגיז אדם יצר טוב כו'", ודי למבין. ונקרא "דם ענבים" - לפי שהדם הוא הנפש הבהמית דנוגה, ועל ידי הענבים שהוא ההתבוננות בגדלות ה', תתמרמר הנפש האלקית, ונהפך רצון הגוף [והנפש הבהמית] כו', ונהפך 'דם' ל'יין' והוא יין האדם המשכר כו'.

כמדת היין האדום והמרידות, כן תהיה מידת היין הלבן והשמחה

והנה אנו רואים שעקר התענוג תלוי במלוי רצון. שכשימלא רצונו מתענג בו אחר כך מאד, ומצטער מאד מן ההפוך. כשלא נתמלא רצונו.

ואם כן, כל שהיה לו תשוקה ותאנה אל אותו דבר שרוצה בו ביותר, כן תגדל הענג ביותר כשימלא רצונו וישיג אותו הדבר. מה שאין כן אם לא היה חושק ומתאנה אליו כל כך, שאין המלוי רצון כל כך, גם הענג בו אחר כך מועט הוא כו'.

ועל דרך זה יבין בעבודת ה', שפחינת המרידות וגבורות דקדושה הרי היא בחינת תשוקה מרחוק לדבק בה' אחד, ומחמת זה מצטער על רחוקו מה' כו'.

ואם כן כל שגיביר ויגדיל התשוקה מרחוק, בבחינת מרידות כו', כן ירבה ויגדל הענג האלקי בהשיגו הרצון שלו, הוא התענוג על ה' בהתבוננות בבחינת קרוב, שהוא מדרגת יין המשמח הנ"ל הנקרא "חמר חורין עתיק כו"כ".

ונמצא, יין האדם הוא הכנה ליין הלבן. וצריך להקדים בנפשו בחינת יין המשכר ליין המשמח לפי שרבו יין הלבן תלוי ברבוי יין המשכר כו'.

וזהו המשך הפסוק: "כבס ביין כו"כ ערך הכבוס ביין הלבן ברבוי ענג העליון, [הוא] לפי ערך רבוי דם הענבים שקדמו כו'. לפי שרבו השמחה של מצוה, בהמשכות אור אין סוף בעצמו כו', תלויה לפי אפן רבוי תשוקת הנפש למלוי רצון זה פנ"ל, ודי למבין.

וזהו "זאת נחמתי בעניי כי אמרת חיתני". פרוש "בעניי" - רבוי המרידות שמצד הגוף הנקרא עני כו', ו"זאת נחמתי" כי אמרת ה' ["אמרתך"] במעשה המצות הוא חיות ומזון הנפש ביותר שאת, מפני רבוי המרידות פנ"ל, ודי למבין.

8. ברכות ה, א.
9. תהלים קיט, נ.

6. כי תבוא כח, מז.
7. חגיגה כו, ב.

התוועדות משפחתית
לשולחן שבת

שולחן שבת חסידי

הגישה הנכונה

מה הייתה עצת הרבי לסטודנט שלא רצה להיות מושפע מהסביבה השלילית? וכיצד מילותיו של יוסף הצדיק שופכים אור על הגדרת התפקיד שלנו? – כך נהיה משפיעים ולא מושפעים

הוספה בענייני יהדות

מספר הרב דב לנט:

בעת שהתחלתי את לימודי האקדמיים, היה זה לאחר מספר שנים בהם למדתי בישיבות במנצ'סטר ובגייטסהד. בליבי קינן חשש גדול מאוד מהאווירה הפתוחה ששררה אז בקמפוסים, ושהובילה רבים ממכרי לזנוח את שמירת המצוות, ואפילו להתבוללות חלילה.

כתבתי מכתב לרבי, ושאלתי כיצד להתמודד. איך אוכל להישמר מהאווירה הזו, שמנוגדת בדרך כלל לקדושה. הרבי השיב לי כך:

"עצה לנצח היצר, ולהינצל מסביבה בלתי רצויה בפרט: בהוספה בענייני יהדות, לא להיכנס בוויכוח עם היצר".

כלומר: עצת הרבי הייתה להימנע מלנהל מאבקים ומלחמות עם היצר הרע, אלא להסיח את הדעת ממנו, ובמקום זאת להשקיע את הזמן ואת המרץ בלימוד התורה ובקיום המצוות, וכך בדרך ממילא תיחסך ההתמודדות עם השפעות סביבתיות לא רצויות.

לקחתי את דברי הרבי לתשומת ליבי. קבעתי לי חברותא ללימוד תורה באופן קבוע, ויתירה מכך - התחלתי למסור שיעורים לסטודנטים במחשבת החסידות, ואלה הפכו לפופולריים למדי. כך, במקום שהאווירה הבעייתית תשפיע עלי, הצלחתי בעצמי להשפיע בחיוב על הסביבה.

גם בגלות?

ההתמודדות מול השפעות הסביבה, היא משימה העומדת לפתחו של כל אחד ואחת מאיתנו, צעירים ומבוגרים כאחד. טבעו של האדם הוא להיות נמשך אחרי אלו שסובבים אותו. וכאשר הסביבה היא מנוכרת לענייני יהדות וחסידות, אך טבעי לכאורה שנהיה מושפעים מכך.

כאשר אנו שומעים שתובעים מאיתנו לא רק שלא נהיה מושפעים מן הסביבה, אלא אף נשפיע עליה, עלולה לחלוף בראשנו מחשבה, ש'לא

מדובר עלינו'...

אם היינו חיים בתקופה אחרת, בה הסביבה כולה הייתה כפי שצריך, וודאי היינו משפיעים לטובה ו'מאירים' את סביבתנו. אך הלא אנו נמצאים בגלות. כל המצב הזה, בו קיימת מציאות שיהודים בסביבתנו אינם מתנהלים כראוי בדרך התורה והמצוות, זהו מצב של גלות שזימן עבורנו הקב"ה. האם גם במצב כזה אני יכול להשפיע על הסביבה ולא להיות מושפע ממנה?

הקדמת רפואה למכה

את התשובה לכך אנו מקבלים מסיפורו של יוסף, שגם בהיותו במצרים הצליח לשמור על עצמו כיוסף הצדיק, ואף לחנך את בניו לתורה

ועבודת ה'.

כאשר יוסף משוחח עם אחיו אודות הירידה למצרים, הוא אומר להם: "לא אתם שלחתם

ברירה. להיפך: הוא רואה זאת מלכתחילה כשליחות חיובית - "למחיה שלחני".

כלומר: הקב"ה ידע שיבוא זמן של רעב, ולכן הקדים רפואה למכה ושלח את יוסף למצרים, כדי שיפרנס ויכלכל בבוא היום את יעקב וכל משפחתו, ואף את כל תושבי הארצות שרעבו ללחם!

אותי הנה כי האלוקים". קודם כל, הוא מכיר בכך שעובדת הימצאו במצרים היא משום שהקב"ה שכבודו ובעצמו שלח אותו לשם.

ומדוע אכן שלח אותו הקב"ה למצרים? ממשיך יוסף ואומר: "כי למחיה שלחני אלוקים לפניכם". הוא אינו רואה בירידה למצרים מצב של ירידה, ניסיון הישרדות בתוך סביבה מנוכרת מחוסר

הרעב הרוחני

למזון רוחני. הנשמה של כל יהודי 'רעבה' לתורה ולמצוות, ומחכה לרגע שיספקו לה את צרכיה הרוחניים, ש'שיבו את נפשה'.

הקב"ה ראה שיהיה זמן בו יהיו כמה וכמה מנשמות ישראל במצב של רעב רוחני, ולכן, דאג כבר כמה שנים קודם לכן, שיהיו יהודים שיקבלו חינוך ראוי, ויגדלו באופן במסגרת של חיי תורה ומצוות כראוי, כדי שלאחר מכן יוכלו להיות "למחיה", ולהעניק מזון רוחני לאלו שרעבים לכן!

מיוסף הצדיק אנו למדים, איך צריכה להיות ההסתכלות הכללית שלנו על עובדת הימצאנו בגלות.

כאשר אנו רואים את המצב של היהודים בסביבתנו, שהנהגתם אינה כפי הראוי, עלינו להיזכר כי מי ששלח אותנו למקום זה, הוא הקב"ה. והסיבה לכך שנשלחנו היא: "למחיה שלחני אלוקים!"

כשם שישנו רעב למזון גשמי, ישנו גם רעב

עניין של גישה

הסביבה, ומי מדבר על השפעה חיובית עליה. אך כאשר נשכיל להביט נכונה, ולהבין שמדובר בשליחות אלוקית, ותפקיד חשוב שיעד הקב"ה במיוחד עבורנו, להביא "מחיה" ותועלת לאלו שסביבתנו - העבודה שלנו תתמקד בדיוק בזה, למלא את השליחות כראוי. וכמובן שבמצב כזה, לא רק שלא נהיה מושפעים מן הסביבה, אלא אף נשפיע עליה לטובה.

(מבוסס על שיחת זאת חנוכה ל"צבאות ה'" תשמ"ה)

מילותיו של יוסף הצדיק מעניקים לנו גישה מחודשת, שמלמדת מהי הדרך הנכונה 'לעשות סביבה' ולא להיות מושפע ממנה.

מסתבר שהכול מתחיל בהסתכלות נכונה, בקריאה נכונה של הנתונים.

כאשר אנו מביטים על המצב הרוחני הסביבתי בתור גלות, העבודה שלנו מסתכמת בניסיון להישמר ול'שרוד' למרות הכול. בגישה כזו, אכן אך מעטים הסיכויים שנישמר כראוי בתוך

יש לעורר... בענין שהוא צו ודרישת השעה. והצעתי ובקשתי: נוסף על שיעורי התורה שיש לכאן"א עד עתה ישתדל גם לייסד שיעור בתורה ללמד לאחרים, ומה טוב ללמד לעשרה מישראל, ועד ל"תלמידים הרבה".

עם 'אתר מבצע תורה' זה אפשרי!

מערכי שיעור עשירים ומונגשים בכל המקצועות:

תנ"ך, גמרא, הלכה וחסידות

אפשרות חיפוש בין כ-500 נושאים ביהדות ובחיים

לפרטים נוספים ולהצטרפות:

mivtzatorah.org • 052-575-0350 ☎

מבצע תורה

חב"ד אגודת חב"ד ישראל

איך מחנכים?

במה צריך להתחיל את עבודת החינוך ובמה יש להתמקד בה? איך מפתחים משמעת? איך מטפלים ב'הגבלה', ואיך נכון לתת עונש כשצריך? – לקט מדברי הרבי בענייני חינוך

במה מתחילים?

במה צריכה להתמקד עבודת חינוך הילדים בתחילת הדרך, כבר מגיל צעיר?

כך אומר הרבי בהתוועדות¹:

וואים בפועל בחינוך החסידי, שעוד טרם יידע הנער להבחין בין טוב לרע, מחנכים אותו מיד שתהיה לו התלהבות חסידית בענייני קדושה, [כלומר: לגשת לענייני קדושה בהתלהבות ו] באופן שלמעלה ממדידה והגבלה וכו'. ומדגישים לו שהדברים מכוונים אליו, וכך צריכה להיות הנהגתו בפועל.

בהזדמנות אחרת התבטא הרבי²:

צריכים להביא גם את הילדים הקטנים, בני שלוש שנים, שיידכפו בין חסידים...

הרבי אף הוסיף בבת שחוק וסיפר עובדה מעניינת שסיפר אחד החסידים, שהתגלגל בעת רדיפות הקומוניסטים מרוסיה לגרוזיה ושהה בעיר קוטאיש. בערב פסח הבחין ביהודי שהביא עמו תינוק קטן לשמיעת ה'סיום' שעושים עבור הבכורות. כשנשאל היהודי אם הילד מבין, ענה: והם - הגדולים - כן מבינים!...

הנקודה המרכזית

מהי הנקודה המרכזית של החינוך, שתוצאות השפעתה ילוו את הילד גם לטווח הרחוק?

כך אמר הרבי בעת שדיבר על תפקיד המחנכים³:
עיקר החינוך הוא בעניין ה"תורה": להחדיר בתלמידים את ההכרה ביוקר התורה ש"יקרה היא מפנינים". ובלשון הידוע: "די תורה איז די בעסטע סחורה" [= התורה היא הסחורה הטובה ביותר].

וגם אם בגלל זה יחסר מהזמן שצריך להשקיע בעניין ה"חוכמה", להעניק לתלמידים ריבוי ידיעות וכו', יהיה זה "די והותר", לפעול על התלמידים שישתדלו מעצמם להוסיף ולהשלים את ידיעותיהם בתורה, בבחינת "תן לחכם ויחכם עוד".

ובזה צריך להיות עיקר התפקיד של המחנך - לחנך את הילד, שהרצון יהיה בגלוי בכל השתלשלות רמ"ח איברים ושש"ה גידים, ואז גדל תלמיד כראוי, ואומרים עליו "ראו גידולים שגידלנו", ומעמידים "צבאות ה'", והולכים עימם לקבל פני משיח צדקנו בקרוב ממש.

כך גם מגדיר הרבי את תפקיד המחנך, במכתב למסיימות מסלול לימודי הוראה ב"בית רבקה"⁴:

"לא רק... להקנות הידיעה והחוכמה לתלמידים ומחונכים, כי אם ועיקר - להורות להם דרכם בחיים בשנות הלימוד והחינוך שלהם שישמש יסוד לדרכם בחיים כשיגדלו ויעמדו ברשות עצמם, שזוהי הכוונה האמיתית והנקודה המרכזית של חינוך ראוי לשמו".

משמעת של אמונה

איך משרישים משמעת אמיתית וברת קיימא בלב הילד?

במכתב למר שלום לוין, בעת שנבחר ליושב ראש הסתדרות המורים הבינלאומית, כותב לו הרבי כך⁵:

בהנוגע להרחבת ידיעות התלמיד, יש כמה דרכים לעודדו ולעורר את רצונו להתקדמות והישגים. על ידי הסברה ואמצעים הנוגעים לו על אתר, או בעתיד הקרוב;

וכן בהנוגע לפיתוח חוש ה'דימוקרטיה' והיחס שבין אדם לחברו - אשר פשוט המצב "המיכני" שהתלמיד נמצא בסביבת כמה ילדים וילדות כבר

1. תורת מנחם תשמ"ב כרך ג עמוד 1456.

2. תורת מנחם כרך ה, עמוד 180.

3. תורת מנחם כרך עו, עמוד 259.

4. אגרות קודש כרך כה, אגרת ט'תקצו.

5. אגרות קודש כרך כב, אגרת ח'תרסד.

צדקה ולימוד

לעיתים אין ברירה, וצריכים להעמיד את הילד במקומו באמצעות עונש. באיזה עונשים ראוי להשתמש?

במהלך שיחה שנשא הרבי בפני ילדים בכינוס 'צבאות השם', מתאר הרבי כיצד לאחר שהילד עשה מעשה לא רצוי, מפתה אותו היצר לשקר ולא להודות באמת.

בתוך הדברים שהרבי מתאר את 'דברי היצר הרע' לילד, מזכיר הרבי את העונשים שההורים עלולים לתת לו:

לאחרי שכבר עשית את המעשה הבלתי רצוי - לא כדאי לך להודות על כך. כי במקרה שתתוודה על הנהגתך הבלתי רצויה - יפגע כבודך, שהרי הוריק ומוריד ידעו שנכשלת בדבר בלתי רצוי, ויתכן אפילו שיענישו אותך לתת סכום כסף לצדקה, ללמוד בזמן הפנוי וכיוצא בזה.

ראוי שתקיימם גם מצד עצמך

כיצד צריך לשקף את העונש מול הילד?

מעשה בבחור, תלמיד ישיבת תומכי תמימים בבעדפורד, שנקנס על ידי ראש הישיבה. הקנס כלל לימוד בעל פה.

הבחור כתב לרבי, והביע את דעתו שאינו ראוי לקנס שכזה, שכולל גם את שלילת הרשות לחזור לישיבה עד לתשלום הקנס, וביקש מהרבי להורות להנהלת הישיבה להכניסו לישיבה.

בתגובה כתב לו הרבי בתוך זה⁷:

שמחת לקרוא שהנהלת הישיבה הסכימה לאפשר את המשך לימודיך בישיבה בתנאים המסוימים.

תנאים אלו, לאמיתו של דבר, ראוי לקיימם גם מצד עצמך, ובפרט שעל ידם יתוקן המעוות.

עושה הרבה לפיתוח חוש זה. מה שאין כן בנוגע לריסון התאוות.

ואין זה דבר הבא מאליו, וכידוע הדוגמא בזה שאין אדם יכול להרים את עצמו על ידי שיאחז בשערותיו וימשכם למעלה, אלא דרושה נקודה מחוצה לו לסמוך עליה.

...ברור שאין עצה אחרת לנטוע בלב הילדים ובני הנוער משמעת הגונה וממשית, אלא על ידי יראה או אהבת כוח עליון יותר מכוח האדם עצמו. שרק באופן זה, לאמיתו של דבר, אפשר להדריכם ולחנכם לרסן התאוות והרצון.

...כאמור, אינה נראית עצה אחרת, אלא להשריש בליבות הילדים משחר טל ילדותם אמונה חזקה בבורא עולם, אשר הוא מנהיגו גם עתה בפועל, ובסגנון חכמינו ז"ל: שיש עין רואה ואוזן שומעת וכל מעשיך בספר נכתבים; בספר שאי אפשר לזייפו, ועין ואוזן שאי אפשר לשחדם או להוליכם שולל על ידי כל מיני ערמומיות והתחכמות.

טיפול ב'הגבהה'

איך מתנהלים מול הנהגה לא מתאימה של החניך?

במכתב למשפיע ישיבת תומכי תמימים המרכזית, הרב שלמה חיים קסלמן, שעוסק באופן ההתנהלות מול תלמידים שהנהגתם אינה כשורה. מתווה הרבי בין הדברים דרך השפעה מומלצת על תלמיד כזה:

כדאי היה לנסות להשפיע עליו על ידי 'הגבהה'.

וכידוע סיפור חסידים על אחד מגדולי חסידי רבינו הזקן, שאמרו עליו שקשה לו לעבור איזה עבירה שתהיה, מפני מידת הגאווה שלו. באמרו לנפשו, וכי אני, אחד מגדולי חסידי רבי גדול כל כך, אתפתה להסתת היצר הרע? שעל ידי זה עלול אני לאבד מצבי בתוככי ישראל ובפרט בתוככי עדת החסידים!?

7. תורת מנחם תשמ"ג כרך ד, עמ' 1959.
8. 'ניצוצי רבי', 'התקשרות' גיליון תקל"ה.

6. אגרות קודש כרך ח, אגרת ב'תקסב.

בית חב"ד, בית הכנסת, לעסק או לחסד החינוכי
התוכן מתעדכן כל העת. בקטעים רלוונטיים תוכן מרתק ומותאם לקהל היעד

חבצע מיוחד לאירי הקודש: 35% הנחה לשנה הראשונה

JEM ישראלי < did.li/JEM-tv < 03-3083554

לחיות עם הרבי - סביב השעון

וידאו מהרבי ברצף בכל שעות היממה

"תודה לך על הספרים שאתה מדפיס. בזכותך אני לומד בהם"

עשר אלף דולר להדפסת לקוטי שיחות, והרבי השיב: "וזכות זה והקודמות תעמוד לו בכל הנ"ל, ולבשורות טובות".

בפעם אחרת ביקש הורביץ ברכה לרפואה עבור אימו ושהעסקים שלו יתנהלו בהצלחה ובמנוחת הנפש, והרבי השיב: "זכות ההוצאה לאור דדברי אלוקים חיים וכו' - תעמוד לו בכל הנ"ל".

באחת מחלוקות הדולרים לצדקה, הגיש הורביץ לרבי את הכרך החדש של לקוטי שיחות שהודפס באותה עת, ואמר לרבי: "אני מודה לרבי על הכל". הרבי הגיב ואמר: "יש לי ספריה שלמה של הספרים שהדפסת. אני לומד בהם בכל יום, ונזכר כך תמיד. תודה רבה לך על הספרים שנתת לי, כי בזכותך אני לומד בהם".

בחלוקת הדולרים שנראית כאן בתמונה, הרבי העניק להורביץ דולר ואמר שיזכיר אותו על הציון להתגשמות משאלות ליבו לטובה, "כולל גם כן שתדפיס עוד ספרים קדושים כאלו, ומתוך שמחה טוב לבב ופרנסה בהרחבה".

אחר כך נתן לו הרבי דולר נוסף, ואמר: "כפליים לתושייה לפרנסה כפשוטה, הרבה דולרים והרבה פסו'ס (פסו הוא שמו של המטבע בכמה מדינות בדרום אמריקה). אינני יודע מהו המטבע במדינה שלך [ברזיל]...".

הורביץ אמר לרבי שהמטבע בברזיל נקרא "קרוזירו" (כעבור כמה שנים, בעקבות משבר כלכלי ואינפלציה גבוהה מאד, הוחלף המטבע ב"ריאל" שמשמש בברזיל עד היום). הרבי התייחס לכך ואמר: "למילה קרוזירו יש גם משמעות של סיבוב (כמו "קרוז", שמשמעותו היא לשייט). המטבעות מסתובבות מסביב לעולם, וכך גם הספרים מסתובבים ממקום למקום בכל העולם".

בתמונה נראה מר זאב הורביץ, איש עסקים ברזילאי ממוצא ישראלי, מגיש לרבי את כרך יז בסדרת "לקוטי שיחות" שיצא מהדפוס, במהלך חלוקת דולרים לצדקה.

הורביץ הוא אחד התומכים הגדולים בהוצאה לאור והדפסה של ספרי הרבי, בהם במיוחד סדרת "לקוטי שיחות". במהלך השנים הוא תרם מיליוני דולרים לטובת העניין, ויש לו חלק גדול בהדפסה והפצה של מאות אלפי ספרים מתורתו של הרבי.

הורביץ נולד וגדל בארץ, ואחרי מלחמת ששת הימים נסע לברזיל כבחור צעיר והחליט להשתקע שם. הוא פתח חברת טקסטיל שהצליחה מאד והפכה לאחת החברות המובילות בתחום בברזיל. הקשר הראשוני שלו עם חב"ד ועם הרבי נוצר דרך הרב שמחה זיאנץ, שנשלח על ידי הרבי הרי"צ לברזיל עוד לפני מלחמת העולם השנייה.

הורביץ התייעץ עם הרבי בנושאים שקשורים לעסקיו, וכעבור כמה שנים החל לממן את עלויות ההדפסה של כרכי לקוטי שיחות. על פעילותו זו זכה לברכות והתייחסויות מיוחדות מהרבי.

באחת התקופות החלשות מבחינה עסקית, כתב הורביץ לרבי וביקש ברכה להצלחה. במכתב דיווח הורביץ על תרומה שהעביר בסך שמונה

שבת קודש פרשת ויחי

יד טבת

קריאת התורה

- בקריאת הפסוק האחרון של הפרשה, המסיים את ספר בראשית, כולם עומדים. רצוי שבעל הקורא יעצור לכמה שניות לפני שיתחיל לקרוא את הפסוק, כך שהמתפללים שיושבים יספיקו לקום וכולם ישמעו היטב את הקריאה¹.
- בסיום עליית שביעי, אחרי קריאת הפסוק האחרון, כל הציבור אומר: "חזק חזק ונתחזק!". אחר כך בעל הקורא אומר את המשפט, ויחד איתו אומר גם העולה לתורה².
- בפסוק ג בהפטרה, יש לשים לב לקרוא נכון את המילה "ועדוֹתיו" - כך שתשמע האות ו'³.

1. ראה לוח דבר בעתו.

2. ספר המנהגים עמ' 31. לוח כולל חב"ד. אג"ק ח"ד עמ' יד. 'רשימות' חוברת קנה עמ' 6, 'היום יום' יח טבת. 'התועדויות' תשמ"ז ח"ב עמ' 254 הערה 31. וראה בנושא בס' 'חקרי מנהגים ח"א עמ' קכו.

3. ראה רד"ק ומנחת שי ותיקון סופרים איש מצליח.

התועדות

- אחרי התפילה יש לערוך קידוש והתועדות מיוחדת של שמחה לרגל סיום קריאת ספר שלם בתורה. בהתועדות יאמרו דברי תורה ויקבלו החלטות טובות להוסיף בלימוד התורה וקיום המצוות בהידור. וכן כל אחד "חזק" את עצמו ואת משפחתו וסביבתו בענייני יהדות⁴.

קידוש לבנה

- סוף זמן קידוש לבנה: הערב, מוצאי שבת קודש, בשעה 20:44.

יום שלישי

יז טבת

- היום בשעה 16:30 חלה 'תקופת טבת'. יש להיזהר אז משתיית מים, ואין להשאיר מים שיהיו מגולים באותו זמן אפילו אם הם מונחים במקרר⁵.

4. ספר-השיחות תש"נ ח"א עמ' 233.

5. שו"ע רבינו א"ח סי' רז סי"ד, וראה בס' 'תנה סי' ז'.

המקורות מופיעים בכירט יותר בספר

ב"ה

לפרטים

קהילת המפיצים של עלוני חב"ד

מרחיבים את הפצת המעיינות
ומנגישים את העלונים השבועיים לכולם

כרשת ויהי

כיבוס בשמחה

מרומז בפסוק: "כיבס ביין לבושו". יש להקפיד שלבושי המצוות יהיו "מכובסים" ב"יין", שהיין מסמל שמחה, כנאמר בתהלים: "ויין ישמח לבב אנוש".

(אדמו"ר הזקן - תורה אור בראשית, דף מו, עמוד ב)

אֶסְרִי לִגְפִי עִירָה וְלִשְׂרָקָה בְּנִי אֶתְנֶה,
כִּבְּסֵ בֵּינִי לְבָשׁוֹ וְכִרְסֵ עֲנָבִים סוּתָה
(בראשית מט, יא)

כל מצווה שאדם מקיים, עושה "לבוש" לנשמתו, שתהיה צרורה בצרור החיים. אך המשכת קדושה עליונה זו תלויה בשמחה של מצווה דווקא. זה

חמור מצליח

שאנו אומרים בתפילה: "ונפשי כעפר לכול תהיה, פתח ליבי בתורתך" - על ידי השפלות וההכנעה העצמית האדם זוכה לפתיחת הלב בתורה.

(רבי לוי יצחק שניאורסון, אביו של הרבי - לקוטי לוי יצחק לזוהר, כרך א, עמוד רעז)

וְשִׁשְׁכֵּר חֲמֹר גֵּרֶם, רִבְצָ בֵּין הַמִּשְׁפָּתִים
(מט, יד)

חמור ראשי תיבות חכם מופלג ורב רבן.

החמור, שמוכן תמיד לשאת משא כבד ואינו מתנגד לזה כלל, מסמל שיא של שפלות והכנעה. כשאדם קונה בנפשו את מידת הענווה והביטול הזאת, הוא זוכה להצלחה מופלגת בלימוד התורה. כמו

כרשת שמות

שמות ושמות

זה מרומז בפסוקים: "ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה" - מי גרם לשמות ולשיממון של עבודת בני ישראל, שירדה ל'מצר' שהוא שטח ה'קליפות' "ראובן, שמעון, לוי" - מה שגרם לכך זה שהאדם מתגאה בעבודת ה' שלו ואומר: **ראו** אני עובד את עבודתי בשלמות, ראוי אני **שישמע** ה' בקולי בזכות עבודתי, וה' צריך **להתלוות** אליי בגלל מעשיי.

(הבעל שם טוב - צוואת הריב"ש, סימן קכד, עמוד 44)

וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרִימָה, אֶת יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּא. רְאוּבֵן שָׁמְעוֹן, לֵוִי וַיהוּדָה. וְיִשְׁשָׁכָר זְבוּלֹן וּבִנְיָמִן. דָּן וְנַפְתָּלִי גָד וְאַשֵּׁר. וַיְהִי כָּל נֶפֶשׁ יִצְאֵי יֶרֶךְ יַעֲקֹב שִׁבְעִים נֶפֶשׁ, וַיֹּסֶף הָיָה בְּמִצְרַיִם
(שמות א, א-ה)

לפעמים, כאשר אדם מגיע לשלמות מסוימת במעשה המצוות או ביראת ה' וכיוצא בזה, הוא עלול לבוא לידי גאווה ושביעות רצון עצמית. הרגשה זו מבטלת את ערך העבודה ומורידה אותה אל ה'קליפות', כוחות הטומאה.

תודעה יהודית

באותם השמות שירדו למצרים, באותם שמות עלו. כאן רמוז סוד קיומו של העם היהודי בגלויות קשות ומסוכנות. כשריכוז יהודי מצוי

וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרִימָה
(שמות א, א-ה)

המדרש אומר: "מלמד שלא שינו את שמם.

ובראש מורס. ילדים אלה, כאשר יגדלו, יידעו לשמור על הזהות היהודית שלהם בכל מצב, ובבוא המועד ייצאו מ"מצרים" באותם השמות שירדו - יהודים לכל דבר.

(הרבי - לקוטי שיחות, כרך 1, עמוד 243)

במקום שאורח החיים שלו עומד בניגוד מוחלט לרוח התורה, צריך להבטיח בראש ובראשונה שהילדים יזכרו ויידעו מי הם ומי היו אבותיהם. יש להחדיר לתודעתם כי ילדים יהודים המה, בני אברהם, יצחק ויעקב, ובנות שרה, רבקה, רחל ולאה, ואז יישאו את שמותיהם היהודיים בגאון

מספרים ושמות

בכל יהודי קיימות שתי הבחינות גם יחד: "מספר" וקריאת "שם". מספר רומז לנקודת היהדות שהיא שווה אצל כל בני ישראל, וקריאת שם רומזת לסגולה וליתרון המיוחדים כל יהודי.

לכן התבטאה חובתו של הקדוש ברוך הוא לישראל בשני דברים אלו, כדי להודיע גודל חובתם הן מצד נקודת היהדות המשותפת לכולם והן מצד מעלתו המיוחדת של כל יהודי ויהודי כפרט.

(הרבי - לקוטי שיחות, כרך 1, עמוד 7)

נאמר במדרש: "שקולים הן ישראל כצבא השמיים. נאמר כאן שמות ונאמר בכוכבים שמות, שנאמר: "מונה מספר לכוכבים לכולם שמות יקרא". אף הקדוש ברוך הוא, כשירדו ישראל למצרים מנה מספרם כמה היו".

מספר, מעצם טיבו, מבליט את המכנה המשותף של הדברים הנמנים ומטשטש את ההבדלים הקיימים ביניהם. לעומת זאת, קריאת שם משקפת את המיוחד והשווה שיש בכל פרט ופרט בפני עצמו.

תחילת הירידה

קשה - וכאשר העם נכנע ללחץ הרוחני, גרם הדבר בעקיפין לשעבוד גשמי, "עבודה קשה" כמשמעותה. אם בני ישראל לא היו נכנעים ללחץ הרוחני, לא היו משתעבדים גם בגשמיות.

(הרבי - לקוטי שיחות, כרך ב, עמוד 487)

וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעֲבֹדָה קָשָׁה בְּחֶמֶר וּבְלִבָּנִים וּבְכָל עֲבֹדָה בְּשֹׁדָה, אֶת כָּל עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָּהֶם בְּפָרֶךְ (א, יד)

"וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם" - המצרים ירדו תחילה לחייהם הרוחניים של ישראל והערימו קשיים בכל הנוגע לשמירת התורה והמצוות. "בעבודה

שני הצאי "מצרי"

מאתיים ועשר שנים שבהן היו בני ישראל במצרים, נגאלו על ידי משה. וזה נרמז במחצית השנייה של המילה "מצרי": **רי** בגימטריה 210.

(רבי לוי יצחק שניאורסון, אביו של הרבי - לקוטי לוי יצחק לזוהר, חלק א, עמוד א)

וְהָאֵשׁ מִצְרֵי הַצִּילָנוּ מִיַּד הָרַעִים, וְגַם דָּלָה דָּלָה לָנוּ וַיִּשָּׂק אֶת הָצֹאן (ב, יט)

במילים "איש מצרי הצילנו", שזהו משה רבינו, יש רמז יפה על גאולת מצרים.

משה נולד בשנה המאה ושלושים לירידת יעקב ובניו למצרים. זה נרמז במחצית הראשונה של המילה "מצרי": **מצ** בגימטריה 130. לאחר

שניים מקרא ואחד תרגום

מוקדש לע"נ הרה"ת ר' מנחם מענדל הכהן ב"ר הרה"ת יהושע זעליק
הכהן ע"ה ומרת גאלדא בת הרה"ת מרדכי ירחמיאל חיים לימא ע"ה

כח ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה
ויהי ימיו יעקב שני חזיו שבע שנים וארבעים
ומאת שנה: ויחי יעקב בארץ מצרים שבע
עשרה שנה ויהי ימיו יעקב שני חזיו שבע שנים
וארבעים ומאת שנה: ויחיא יעקב בארעא
דמצרים שבע עשרי שנין והוה יומי יעקב שני
חיוהי מאה וארבעין ושבע שנין: כט ויקרבו
ימיו ישראל למות ויקרא א לבנו ליוסף ויאמר
לו אמנא מצאתי חן בעיניך שיםנא ידך
תחת ירכי ועשית עמדי חסד ואמת אלנא
תקברני במצרים: ויקרבו ימיו ישראל למות
ויקרא א לבנו ליוסף ויאמר לו אמנא מצאתי חן
בעיניך שיםנא ידך תחת ירכי ועשית עמדי חסד
ואמת אלנא תקברני במצרים: וקריבו ימיו
ישראל למת וקרא לבנה ליוסף ואמר לה אם
כען אשפחית רחמין בעיניך שוי כען ידך תחות
ירכי ותעבד עמי טיבו וקשוט לא כען תקברני
במצרים: וישכבתי עמי אבתי ונשאתני
במצרים וקברתני בקברתם ויאמר אנכי
אעשה כדברך: וישכבתי עמי אבתי ונשאתני
במצרים וקברתני בקברתם ויאמר אנכי אעשה
כדברך: ואשכוב עם אבתי ותשלני ממצרים
ותקברני בקברתהון ואמר אנא אעבד כפתגמך:
א ויאמר השבעה לי וישבע לו וישתחו ישראל
על ראש המטה: ויאמר השבעה לי וישבע לו
וישתחו ישראל על ראש המטה: ואמר קים לי
וקיים לה וסגיד ישראל על ריש ערסא: פ ויהי
אחרי הדברים האלה ויאמר ליוסף הנה אביך
חלה וילקח את שני בניו עמו את מנשה ואת
אפרים: ויהי אחרי הדברים האלה ויאמר ליוסף
הנה אביך חלה וילקח את שני בניו עמו את
מנשה ואת אפרים: והוה בטר פתגמא האלין
ואמר ליוסף הא אביו שכיב מרע ודבר ית תרין

בנוהי עמה ית מנשה וית אפרים: ג ויגד ליעקב
ויאמר הנה בנך יוסף בא אליך ויתחזק ישראל
וישב על המטה: ויגד ליעקב ויאמר הנה בנך
יוסף בא אליך ויתחזק ישראל וישב על המטה:
ויהי יעקב ואמר הא בנך יוסף אתא לותך
ואתקף ישראל ויטיב על ערסא: ד ויאמר יעקב
אליוסף אל שדי נראה אלי בלזו בארץ כנען
ויברך אתי: ויאמר יעקב אליוסף אל שדי
נראה אלי בלזו בארץ כנען ויברך אתי: ואמר
יעקב ליוסף אל שדי אתגלי לי בלזו בארעא
דכנען וברך יחי: ה ויאמר אלי הנני מפרך
והרביך ונתתיך לקהל עמים ונתתי אתי
הארץ הזאת לזרעך אחריך עולם:
ויאמר אלי הנני מפרך והרביך ונתתיך לקהל
עמים ונתתי את הארץ הזאת לזרעך אחריך
אחזת עולם: ואמר לי הא אנא מפיש לך ואסגנך
ואתגנך לכנשת שבטין ואתן ית ארעא הדא
לכניך בתוך אחסנת עלם: ועתה שני בניך
הנולדים לך בארץ מצרים עד באי אליך
מצרימה ליהם אפרים ומנשה בראובן ושמעון
יהוילי: ועתה שני בניך הנולדים לך בארץ
מצרים עד באי אליך מצרימה ליהם אפרים
ומנשה בראובן ושמעון יהוילי: וכען תרין בניך
דאתילידו לך בארעא דמצרים עד מיתי לותך
למצרים דיילי אנון אפרים ומנשה בראובן
ושמעון יהון קדמי: ומולדתך אשרהולדת
אחריהם לך יהיו על שם אחיהם וקראו
בנחלתם: ומולדתך אשרהולדת אחריהם לך
יהיו על שם אחיהם וקראו בנחלתם: ויבניך די
תוליד בתריהון דילך יהון על שום אחיהון
יתקרון באחסנתהון: ו ואני א בבאי מפרך מתה
עלי רחל בארץ כנען בדרך בעוד כבדת ארץ
לבא אפרתה ואקברה שם בדרך אפרת הוא

למנהג רבותינו נשיאנו, יש לקרוא ביום ה' בלילה שמו"ת עליה אחת או שתיים מהפרשה, ולמחרת ביום ו' אחרי חצות לקרוא שוב מתחילתה עד
גמירא עם ההפטרה, ובשבת לפני תפילת שחרית לקרוא שוב 'שביעי'. • נהגים (עכ"פ לכתחילה) שלא להפסיק באמצע קריאת שמו"ת.

בית לחם: ואני אבאי מפדן מִתֵּה עָלַי רָחֵל
בְּאֶרֶץ כְּנָעַן בְּדֶרֶךְ בְּעוֹד כְּבִרְת־אֶרֶץ לָבָא אֶפְרָתָה
וְאֶקְבְּרָה שָׁם בְּדֶרֶךְ אֶפְרָת הוּא בֵּית לָחֶם: וְאָנָּה
בְּמִיתִי מִפְּדֹן מִיתַת עָלַי רָחֵל בְּאֶרְעָא דְכְנַעַן
בְּאֶרְחָא בְּעוֹד כְּרוּבָא דְאַרְעָא לְמִיעַל לְאַפְרַת
וְקִבְרָתָהּ תִּמְן בְּאֶרֶח אֶפְרַת הִיא בֵּית לָחֶם:
ה וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּסֶף וַיֹּאמֶר מִי־אַלְהָ:
וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּסֶף וַיֹּאמֶר מִי־אַלְהָ: וַחֲזָא
יִשְׂרָאֵל יְת בְּנֵי יוֹסֵף וַאֲמַר מִן אֵלִין: ט וַיֹּאמֶר
יוֹסֵף אֶל־אֲבִיו בְּנֵי הֵם אֲשֶׁר־נָתַן־לִי אֱלֹהִים
בְּזֶה וַיֹּאמֶר קָח־סָנָא אֵלַי וְאֲבָרְכֶם: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף
אֶל־אֲבִיו בְּנֵי הֵם אֲשֶׁר־נָתַן־לִי אֱלֹהִים בְּזֶה וַיֹּאמֶר
קָח־סָנָא אֵלַי וְאֲבָרְכֶם: וַאֲמַר יוֹסֵף לְאֲבוּהִי בְנֵי
אֲנֹן דִּיחָב לִי יי הָכָא וַאֲמַר קִרְבֵּנֹן כְּעַן לְוָתִי
וְאֲבָרְכֵנֹן:

שנ י ועיני ישראל כבדו מִזְקֵן לֹא יוּכַל לְרֹאוֹת
וַיַּגֵּשׁ אֹתָם אֵלָיו וַיִּשָּׁק לָהֶם וַיַּחֲבֹק לָהֶם: וַעֲיֵנִי
יִשְׂרָאֵל כְּבִדּוּ מִזְקֵן לֹא יוּכַל לְרֹאוֹת וַיַּגֵּשׁ אֹתָם
אֵלָיו וַיִּשָּׁק לָהֶם וַיַּחֲבֹק לָהֶם: וַעֲיֵנִי יִשְׂרָאֵל יִקְרַן
מִסִּבּוּ לֹא כֹּהֵל לְמַחֲזִי וְקָרִיב יְתֵהוֹן לְוָתָהּ וַנְּשִׁיק
לְהוֹן וַנְּסִפִּי לְהוֹן: יא וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף
רְאֵה פָנֶיךָ לֹא פָלַלְתִּי וְהִנֵּה הִרְאָה אֹתִי אֱלֹהִים
גַּם אֶת־זִרְעֶךָ: וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף רְאֵה פָנֶיךָ
לֹא פָלַלְתִּי וְהִנֵּה הִרְאָה אֹתִי אֱלֹהִים גַּם אֶת־זִרְעֶךָ:
וַאֲמַר יִשְׂרָאֵל לְיוֹסֵף לְמַחֲזִי אֶפִּיד לֹא סִבְרִית וְהָא
אֲחִזִּי יִתִּי יי אִף יְת בְּנֶיךָ: יב וַיֵּצֵא יוֹסֵף אֹתָם
מֵעַם בְּרָכְיוֹ וַיִּשְׁתַּחֲוּ לְאַפְּיוֹ אֶרְצָה: וַיֵּצֵא יוֹסֵף
אֹתָם מֵעַם בְּרָכְיוֹ וַיִּשְׁתַּחֲוּ לְאַפְּיוֹ אֶרְצָה: וַאֲפִיק
יוֹסֵף יְתֵהוֹן מִן קְדַמּוּהִי וּסְגִיד עַל אִפּוּהִי עַל
אַרְעָא: יג וַיִּקַּח יוֹסֵף אֶת־שְׁנֵיהֶם אֶת־אֶפְרַיִם
בְּיָמִינוֹ מִשְׁמָאל יִשְׂרָאֵל וְאֶת־מְנַשֶּׁה בְּשִׁמְאֹלוֹ
מִיָּמִין יִשְׂרָאֵל וַיַּגֵּשׁ אֵלָיו: וַיִּקַּח יוֹסֵף אֶת־שְׁנֵיהֶם
אֶת־אֶפְרַיִם בְּיָמִינוֹ מִשְׁמָאל יִשְׂרָאֵל וְאֶת־מְנַשֶּׁה
בְּשִׁמְאֹלוֹ מִיָּמִין יִשְׂרָאֵל וַיַּגֵּשׁ אֵלָיו: וַדְּבַר יוֹסֵף יְת

תְּרוּיָהוֹן יְת אֶפְרַיִם בְּיָמִינוֹ מִסְּמָאלָא דְיִשְׂרָאֵל
וְיְת מְנַשֶּׁה בְּשִׁמְאֵלָה מִיָּמִינָא דְיִשְׂרָאֵל וְקָרִיב
לְוָתָהּ: יד וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל אֶת־יָמִינוֹ וַיִּשֶׁת עַל־
רֹאשׁ אֶפְרַיִם וְהוּא הִצְעִיר וְאֶת־שִׁמְאֹלוֹ עַל־
רֹאשׁ מְנַשֶּׁה שְׁבַל אֶת־יָדָיו כִּי מְנַשֶּׁה הִבְכוֹר:
וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל אֶת־יָמִינוֹ וַיִּשֶׁת עַל־רֹאשׁ אֶפְרַיִם
וְהוּא הִצְעִיר וְאֶת־שִׁמְאֹלוֹ עַל־רֹאשׁ מְנַשֶּׁה שְׁבַל
אֶת־יָדָיו כִּי מְנַשֶּׁה הִבְכוֹר: וְאוּשִׁיט יִשְׂרָאֵל יְת
יָמִינוֹ וְשׁוּי עַל רִישָׁא דְאֶפְרַיִם וְהוּא זְעִירָא וְיְת
סְמָאלָה עַל רִישָׁא דְמְנַשֶּׁה אֲחִימָנוֹן לִידוּהִי אָרִי
מְנַשֶּׁה בּוֹכְרָא: טו וַיְבָרֶךְ אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמֶר
הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הִתְהַלְכּוּ אֲבֹתִי לְפָנָיו אֲבָרְכֶם
וַיִּצְחַק הָאֱלֹהִים הִרְעָה אֹתִי מַעֲוָדִי עַד־הַיּוֹם
הַזֶּה: וַיְבָרֶךְ אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמֶר הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר
הִתְהַלְכּוּ אֲבֹתִי לְפָנָיו אֲבָרְכֶם וַיִּצְחַק הָאֱלֹהִים
הִרְעָה אֹתִי מַעֲוָדִי עַד־הַיּוֹם הַזֶּה: וַיְבָרֶךְ יְת יוֹסֵף
וַאֲמַר יי דִּי פִלְחוּ אֲבָהִתִּי קְדַמּוּהִי אֲבָרְכֶם וַיִּצְחַק
יי דְּוֹן יְתִי מְדַאֲתִנִּי עַד יוֹמָא הַדִּין: טז הַמְּלֹאךְ
הַגָּאֵל אֹתִי מִכְּלִדְעַי יְבָרַךְ אֶת־הַנְּעָרִים וַיִּקְרָא
בְּהֵם שְׁמוֹ וְשֵׁם אֲבֹתִי אֲבָרְכֶם וַיִּצְחַק וַיְדַגּוּ לְרֵב
בְּקֶרֶב הָאֶרֶץ: הַמְּלֹאךְ הַגָּאֵל אֹתִי מִכְּלִדְעַי יְבָרַךְ
אֶת־הַנְּעָרִים וַיִּקְרָא בְּהֵם שְׁמוֹ וְשֵׁם אֲבֹתִי אֲבָרְכֶם
וַיִּצְחַק וַיְדַגּוּ לְרֵב בְּקֶרֶב הָאֶרֶץ: מִלְּאָכָא דִּי פִרַק
יְתִי מִכָּל בִּישָׁא יְבָרַךְ יְת עוֹלָמִינָא וַיִּתְקַרֵּי כְּהוֹן
שְׁמִי וְשׁוּם אֲבָהִתִּי אֲבָרְכֶם וַיִּצְחַק וַיְכַנּוּגִי יִמָּא
יִסְגוֹן כְּגוֹ בְנֵי אֲנָשָׁא עַל אֶרְעָא:

שלישי יז וַיֵּרָא יוֹסֵף כִּי־יָשִׁית אֲבִיו יַד־יָמִינוֹ עַל־
רֹאשׁ אֶפְרַיִם וַיִּרַע בְּעֵינָיו וַיִּתְמַךְ יַד־אֲבִיו
לְהַסִּיר אֹתָהּ מֵעַל רֹאשׁ־אֶפְרַיִם עַל־רֹאשׁ
מְנַשֶּׁה: וַיֵּרָא יוֹסֵף כִּי־יָשִׁית אֲבִיו יַד־יָמִינוֹ עַל־
רֹאשׁ אֶפְרַיִם וַיִּרַע בְּעֵינָיו וַיִּתְמַךְ יַד־אֲבִיו לְהַסִּיר
אֹתָהּ מֵעַל רֹאשׁ־אֶפְרַיִם עַל־רֹאשׁ מְנַשֶּׁה: וַחֲזָא
יוֹסֵף אָרִי שׁוּי אֲבוּהִי יד יָמִינוֹ עַל רִישָׁא דְאֶפְרַיִם
וּכְבֹּאִישׁ בְּעֵינֹהִי וּסְעֵד יָדָא דְאֲבוּהִי לְאַעְדָּאָה יְתָה

מעל רישא דאפרים לאנחותה על רישא דמנשה:
 י' ויאמר יוסף אל־אביו לאִיבן אבי כִּי־זֶה
 הַבְּכֹר שֵׁים יְמִינֶךָ עַל־רֹאשׁוֹ: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־
 אָבִיו לֹא־יִבֶן אָבִי כִּי־זֶה הַבְּכֹר שֵׁים יְמִינֶךָ עַל־
 רֹאשׁוֹ: וַאֲמַר יוֹסֵף לֹא־בֹוֹהִי לֹא כֵן אָבָא אֲרִי דִין
 בּוֹכְרָא שׁוֹ יְמִינֶךָ עַל רִישָׁה: י' וַיִּמָּאן אָבִיו
 וַיֹּאמֶר יָדַעְתִּי כְּנִי יָדַעְתִּי גַם־הוּא יִהְיֶה־לָּעַם
 וְגַם־הוּא יִגְדֹל וְאוֹלָם אַחִיו הִקְטִין יִגְדֹל מִמֶּנּוּ
 וְזָרְעוֹ יִהְיֶה מִלֹּא־הַגּוֹיִם: וַיִּמָּאן אָבִיו וַיֹּאמֶר
 יָדַעְתִּי כְּנִי יָדַעְתִּי גַם־הוּא יִהְיֶה־לָּעַם וְגַם־הוּא
 יִגְדֹל וְאוֹלָם אַחִיו הִקְטִין יִגְדֹל מִמֶּנּוּ וְזָרְעוֹ יִהְיֶה
 מִלֹּא־הַגּוֹיִם: וְסָרִיב אֲבֹוֹהִי וַאֲמַר יָדַעְנָא בְּרִי
 יָדַעְנָא אֵף הוּא יִהְיֶה לְעַמָּא וְאֵף הוּא יִסְגִי וּבָרַם
 אַחֻוֹהִי זַעֲרָא יִסְגִי מִנָּה וּבְנוּהִי יִהוֹן שְׁלִיטִין
 בְּעַמְמֵיָא: כ' וַיְבָרְכֵם בְּיוֹם הַהוּא לֵאמֹר בְּךָ
 יִבְרַךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יִשְׁמַךְ אֱלֹהִים בְּאַפְרִים
 וְכַמְנֶשֶׁה וַיִּשֶׁם אֶת־אַפְרִים לִפְנֵי מֹנְשָׁה: וַיְבָרְכֵם
 בְּיוֹם הַהוּא לֵאמֹר בְּךָ יִבְרַךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יִשְׁמַךְ
 אֱלֹהִים בְּאַפְרִים וְכַמְנֶשֶׁה וַיִּשֶׁם אֶת־אַפְרִים לִפְנֵי
 מֹנְשָׁה: וּבְרִיכּוּנוֹן בְּיוֹמָא הַהוּא לְמִימַר בְּךָ יִבְרַךְ
 יִשְׂרָאֵל לְמִימַר יִשׁוּינֶךָ יי בְּאַפְרִים וְכַמְנֶשֶׁה וַיִּשׁוּי
 יֵת אַפְרִים קָדָם מֹנְשָׁה: כ"א וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־
 יוֹסֵף הִנֵּה אָנֹכִי מֵת וְהִיהָ אֱלֹהִים עִמָּכֶם וְהָשִׁיב
 אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ אֲבֹתֵיכֶם: וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־
 יוֹסֵף הִנֵּה אָנֹכִי מֵת וְהִיהָ אֱלֹהִים עִמָּכֶם וְהָשִׁיב
 אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ אֲבֹתֵיכֶם: וַאֲמַר יִשְׂרָאֵל לְיוֹסֵף
 הָאֲנָא מָאִית וַיְהִי מִימָרָא דִּי בְּסַעֲדָכוֹן וַיִּתִּיב
 יִתְכוֹן לְאַרְעָא דְאַבְהֵתְכוֹן: כ"ב וְאַנִּי נָתַתִּי לָךְ
 שְׂכָם אֶחָד עַל־אַחִיד אֲשֶׁר לְקַחְתִּי מִיַּד הָאֱמֹרִי
 בַּחֲרָבִי וּבְקִשְׁתִּי: וְאַנִּי נָתַתִּי לָךְ שְׂכָם אֶחָד
 עַל־אַחִיד אֲשֶׁר לְקַחְתִּי מִיַּד הָאֱמֹרִי בַּחֲרָבִי
 וּבְקִשְׁתִּי: וְאַנָּא יְהִיִּית לָךְ חוֹלֵק חֵד יִתִּיר עַל
 אַחִיד דִּי נְסִיבִית מִידָא דְאַמֹּרָאָה בְּצִלוֹתִי
 וּבְכַעֲוֹתִי: פ

רביעי א' וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל־בָּנָיו וַיֹּאמֶר הָאֲסֹפֹה
 וְאַנִּידָה לָכֶם אֶת אֲשֶׁר־יִקְרָא אֶתְכֶם בְּאַחֲרִית
 הַיָּמִים: וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל־בָּנָיו וַיֹּאמֶר הָאֲסֹפֹה
 וְאַנִּידָה לָכֶם אֶת אֲשֶׁר־יִקְרָא אֶתְכֶם בְּאַחֲרִית
 הַיָּמִים: וַיִּקְרָא יַעֲקֹב לְבִנוֹהִי וַאֲמַר אֶתְפָּנְשׁוּ וְאַחֲוִי
 לְכוּן יֵת דִּי יַעֲרַע יִתְכוֹן בְּסוּף יוֹמֵיָא: כ' הַקִּבְצוּ
 וְשִׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב וְשִׁמְעוּ אֶל־יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם:
 הַקִּבְצוּ וְשִׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב וְשִׁמְעוּ אֶל־יִשְׂרָאֵל
 אֲבִיכֶם: אֶתְפָּנְשׁוּ וְשִׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב וְקִבְּלוּ אוֹלְפִין
 מִן יִשְׂרָאֵל אֲבִיכוֹן: ג' רַאוּבֵן בְּכָרִי אֶתְהָ פָחִי
 וְרֹאשִׁית אוֹנִי יִתֵּר שְׂאֵת וַיִּתֵּר עֲזִי: רַאוּבֵן בְּכָרִי
 אֶתְהָ פָחִי וְרֹאשִׁית אוֹנִי יִתֵּר שְׂאֵת וַיִּתֵּר עֲזִי:
 רַאוּבֵן בּוֹכְרִי אֶת חִילִי וְרִישׁ תְּקַפִּי לָךְ הָוָה חֲזִי
 לְמַסֵּב תִּלְתָּא חוֹלְקִין בְּכִירוּתָא בְּהִנְתָּא וּמִלְכוּתָא:
 ד' פָּחוּ בְּפִיִּם אֶל־תּוֹתֵר כִּי עֲלִית מִשְׁכְּבִי אֲבִיד
 אִז חִלְלֵת יִצְוֵי עֲלָה: פָּחוּ בְּפִיִּם אֶל־תּוֹתֵר כִּי
 עֲלִית מִשְׁכְּבִי אֲבִיד אִז חִלְלֵת יִצְוֵי עֲלָה: ע' עַל
 דְּאַזְלָתָא לְקַבֵּל אֲפִיד הָא כְּמֵיָא בְּרַם לֹא אַהֲנִיתָא
 חוֹלֵק יִתִּיר לֹא תִסֵּב אֲרִי סִלְקָתָא בֵּית מִשְׁכְּבִי
 אֲבִיד בְּכֵן אַחֲלָתָא לְשׁוּיִי בְּרִי סִלְקָתָא: פ'
 ה' שְׁמַעוֹן וְלֹוֹי אַחִים כְּלִי חֲמֹם מְכַרְתִּיהֶם:
 שְׁמַעוֹן וְלֹוֹי אַחִים כְּלִי חֲמֹם מְכַרְתִּיהֶם: שְׁמַעוֹן
 וְלֹוֹי אַחִין גְּבָרִין גְּבָרִין בְּאַרְעַ תּוֹתְכוּתְהוֹן עֲבָדוּ
 גְבוּרָא: ו' בְּסֻדָּם אֶל־תִּבְנֵא נַפְשִׁי בְּקַהֲלָם אֶל־
 תַּחַד בְּכָרִי כִּי בְּאַפְסִי תִּרְגּוּ אִישׁ וּבְרַצְנָם
 עֲקְרוּ־שׁוֹר: בְּסֻדָּם אֶל־תִּבְנֵא נַפְשִׁי בְּקַהֲלָם אֶל־
 תַּחַד בְּכָרִי כִּי בְּאַפְסִי תִּרְגּוּ אִישׁ וּבְרַצְנָם עֲקְרוּ־
 שׁוֹר: בְּרִזְהוֹן לֹא הָוָה נַפְשִׁי בְּאַתְפָּנְשׁוֹן לְמַהֵד
 לֹא נַחֲתִית מִן יְקָרִי אֲרִי בְּרִזְהוֹן קְטֹלוּ קְטוֹל
 וּבְרַעוּתְהוֹן תִּרְעוּ שׁוֹר סִנְאָה: ז' אֲרוּר אָפֶס כִּי עֲזִי
 וְעִבְרָתָם כִּי קִשְׁתָּה אַחֲלָקָם בְּיַעֲקֹב וְאַפְּצִים
 בְּיִשְׂרָאֵל: אֲרוּר אָפֶס כִּי עֲזִי וְעִבְרָתָם כִּי קִשְׁתָּה
 אַחֲלָקָם בְּיַעֲקֹב וְאַפְּצִים בְּיִשְׂרָאֵל: לִיט גְּרָהוֹן אֲרִי
 תִּקִּיף וְחַמְתְּהוֹן אֲרִי קִשְׂיָא אֶפְלַגְנוֹן בְּיַעֲקֹב

ואבדונו בִּישְׂרָאֵל: פ הַיְהוּדָה אֶתְּהָ יוֹדוּךְ
אֲחִיךָ יִדְךָ בְּעֶרְףְּ אִיבֶיךָ יִשְׁתַּחֲוּ לָךְ בְּגִי אֲבִיךָ:
יְהוּדָה אֶתְהָ יוֹדוּךְ אֲחִיךָ יִדְךָ בְּעֶרְףְּ אִיבֶיךָ יִשְׁתַּחֲוּ
לָךְ בְּגִי אֲבִיךָ: יְהוּדָה אֶת אֹדִיתָא וְלֹא בְּהִיתָתָא
בָּךְ יוֹדִין אֲחִיךָ יִדְךָ תִּתְקַף עַל בְּעָלֵי דְכִבְךָ
יִתְבַּדְּרוּן סִנְאָךְ יְהוֹן מִחֲזִירִין קָדֵל קִדְמָךְ וִיהוֹן
מִקְדָּמִין לְמִשְׁאֵל בְּשִׁלְמָךְ בְּגִי אֲבִיךָ: ט גֹּר אֲרִיָּה
יְהוּדָה מִטְרָף בְּגִי עֲלִית פֶּרַע רִבֵּץ פֶּאֲרִיָּה
וּכְלָבִיא מִי יְקִימָנוּ: גֹּר אֲרִיָּה יְהוּדָה מִטְרָף בְּגִי
עֲלִית פֶּרַע רִבֵּץ פֶּאֲרִיָּה וּכְלָבִיא מִי יְקִימָנוּ: שְׁלֹטוֹן
יְהִי בְּשִׁרְיָתָא וּבְסוּפָא יִתְרַבָּא מִלְכָּא מְדָבִית יְהוּדָה
אַרְי מְדִין קִטְלָא בְּרִי נִפְשָׁךְ סִלְקָתָא יְנוּחַ יִשְׂרִי
בְּתִקְוָךְ פֶּאֲרִיָּה וּכְלִיתָא וְלִית מִלְכוּ דְתַעֲזֻעָנָה:
י לֹא־יִסּוּר שְׁבֹט מִיְהוּדָה וּמִחֻקֵּךְ מִבֵּין רַגְלֵי עַד
כִּרְיָבָא שִׁילָה וְלֹא יִקְתָּת עִמָּיִם: לֹא־יִסּוּר שְׁבֹט
מִיְהוּדָה וּמִחֻקֵּךְ מִבֵּין רַגְלֵי עַד כִּרְיָבָא שִׁילָה וְלֹא
יִקְתָּת עִמָּיִם: לֹא יַעֲדִי עֲבַד שְׁלֹטוֹן מְדָבִית יְהוּדָה
וּסְפָרָא מִבְּגִי בְּנוּהִי עַד עֲלָמָא עַד דִּיתִי מִשִּׁיחָא
דְּדִילָה הִיא מִלְכוּתָא וְלֹה יִשְׁתַּמְעוֹן עִמָּמָא:
י אֲסָרִי לִגְפֹן כְּתִיב עִירָה קְרִי עִירוֹ וְלִשְׁרָקָה בְּגִי
אַתְגֹּ כִפֶּס בֵּינָן לְבָשׁוּ וּבְדָם־עֲנָבִים
כְּתִיב סוּתָה קְרִי סוּתָו: אֲסָרִי לִגְפֹן עִירוֹ וְלִשְׁרָקָה
בְּגִי אַתְגֹּ כִפֶּס בֵּינָן לְבָשׁוּ וּבְדָם־עֲנָבִים סוּתָו:
יִסְחֹר יִשְׂרָאֵל לְקִרְתָּהָ עֲמָא יְבָנוּן הִיכְלָה יְהוֹן
צִדִּיקָא סְחֹר סְחֹר לֵה וְעִבְדִּי אֹרִיתָא בְּאוּלְפִן
עֲמָה יְהִי אֲרָגוֹן טַב לְבוּשׁוּהִי כְּסוּתָה מִלָּא מִלָּא
צָבַע זְהוּרִי וְצִבְעוֹנִין: י כְּלִילִי עֵינַיִם מִיָּן
וּלְבָן־שָׁנִים מִחֻלָּב: כְּלִילִי עֵינַיִם מִיָּן וּלְבָן־שָׁנִים
מִחֻלָּב: פ יִסְמְקוֹן טוּרוּהִי בְּכִרְמוּהִי יִטּוּפוֹן
נַעֲוֹהִי בְּחֹמֶר יְחֹרֶן בְּקַעֲתָה בְּעִיבוּר וּבְעִדְרִי
עֲנָא: י זְבוּלָן לְחוּף יָמִים יִשְׁכֵּן וְהוּא לְחוּף אֲנִית
וְיִרְכְּתוּ עַל־צִידוֹ: זְבוּלָן לְחוּף יָמִים יִשְׁכֵּן וְהוּא
לְחוּף אֲנִית וְיִרְכְּתוּ עַל־צִידוֹ: זְבוּלָן עַל סִפֵּר
יִמְמָא יִשְׂרִי וְהוּא יְכַבֵּשׁ מִחֲזִירִין בְּסָפִינָן וְטוּב

יִמָּא יִיכּוֹל וְתַחֲנוּמָה יְהִי מָטִי עַל צִידוֹן: פ
יִשְׁשַׁכֵּר חֲמוֹר גָּרָם רִבֵּץ בֵּין הַמִּשְׁפָּתִים:
יִשְׁשַׁכֵּר חֲמוֹר גָּרָם רִבֵּץ בֵּין הַמִּשְׁפָּתִים: יִשְׁשַׁכֵּר
עֲתִיר בְּנִכְסִין וְאַחַסְנָתָה בֵּין תַּחֲנוּמָא: ט וְיִרָא
מִנְחָה כִּי טוֹב וְאַתְּ־הָאֲרִץ כִּי נַעֲמָה וַיֵּט שְׁכֻמוֹ
לְסַבֵּל וַיְהִי לְמִס־עֲבָר: וְיִרָא מִנְחָה כִּי טוֹב
וְאַתְּ־הָאֲרִץ כִּי נַעֲמָה וַיֵּט שְׁכֻמוֹ לְסַבֵּל וַיְהִי לְמִס־
עֲבָר: וְחָזָא חוּלְקָא אֲרִי טַב וְיֵת אֲרַעָא אֲרִי
מַעֲבָדָא פִּירִין וַיְכַבֵּשׁ מְחֻזֵּי עִמָּמָא וַיִּשְׁיָצִי יֵת
דִּי־רִיָּהוֹן וְדָאֲשַׁתְּאֲרוֹן בְּהוֹן יְהוֹן לֵה פִלְחִין וּמִסְקִי
מִסִּין: ס ט דִּין עֲמֹ בְּאַחַד שְׁבֹטֵי יִשְׂרָאֵל:
דִּין דִּין עֲמֹ בְּאַחַד שְׁבֹטֵי יִשְׂרָאֵל: מְדָבִית דִּין
יִתְבַּחַר וַיְקוּם גִּבְרָא בִּיּוּמוּהִי יִתְפָּרַק עֲמָה
וּבְשִׁנּוּהִי יְנוּחֹן פְּחָדָא שְׁבֹטֵי דִּישְׂרָאֵל: ז יְהִי־
דִּין נַחֲשׁ עַל־דִּירָךְ שְׁפִיפֵן עַל־יֶאֱרָח חֲנִשָּׁךְ
עַקְבִּי־סוּם וַיִּפֹּל רִכְבּוֹ אַחֹר: יְהִידִן נַחֲשׁ
עַל־דִּירָךְ שְׁפִיפֵן עַל־יֶאֱרָח חֲנִשָּׁךְ עַקְבִּי־סוּם וַיִּפֹּל
רִכְבּוֹ אַחֹר: יְהִי גִבְרָא דִּי־תְבַחַר וַיְקוּם מְדָבִית דִּין
אִימָתָה תִּתְרַמֵּי עַל עִמָּמָא וּמִחְתָּה תִּתְקַף
בְּפִלְשֶׁתָאִי כְּחִיזִי חוֹרְמָן יִשְׂרִי עַל אֲרַחָא וּכְפִתְנָא
יְכַמּוֹן עַל שְׂבִילָא יְקִטֵּל גִּבְרִי מְשֻׁרִית פִּלְשֶׁתָאִי
פֶּרֶשִׁין עִם רַגְלָאִין יַעֲקֹר סוּסוֹן וְיִתְפִּין וַיִּמְגֹּר
רוּכְבֵיהוֹן לְאַחֻדָּא: י לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְהוּדָה:
לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְהוּדָה: לְפִוְרָקְךָ סִבְרִית יִי: ס
חֲמוּשֵׁי יֵד גִּדְּרִי יְגוּדְנוּ וְהוּא יִגְדַּ עֶקֶב: גִּדְּרִי
יְגוּדְנוּ וְהוּא יִגְדַּ עֶקֶב: מְדָבִית גִּדְּרִי מְשֻׁרִית מְזִינִין
פֶּד יַעֲבֹרוּן יֵת יִדְנָא קָדָם אַחִיהוֹן לְקִרְבָּא
וּבְנִכְסִין סִגִּיאִין יִתּוּבֹן לְאַרְעָהוֹן: ס כ מֵאֲשֵׁר
שְׁמִנָּה לְחֻמוֹ וְהוּא יִתֵּן מַעֲדִי־מִלְדִּי: מֵאֲשֵׁר
שְׁמִנָּה לְחֻמוֹ וְהוּא יִתֵּן מַעֲדִי־מִלְדִּי: דָּאֲשֵׁר טָבָא
אַרְעָה וְהוּא מְרַבָּא בְּתַפְנוּקִי מְלָכִין: ט כ נִפְתָּלִי
אֵילָה שְׁלַחָה הִנָּתֵן אֲמִרִי־שֹׁפֶר: נִפְתָּלִי אֵילָה
שְׁלַחָה הִנָּתֵן אֲמִרִי־שֹׁפֶר: נִפְתָּלִי בָּאֲרַע טָבָא
יִתְרָמִי עֲדָבָה וְאַחַסְנָתָה תְּהִי מַעֲבָדָא פִּירִין יְהוֹן

מִדָּוָן וּמִבְּרָכִין עָלֶיהוֹן: ס כִּי בֵּן פֶּתֶר יוֹסֵף בֶּן
 פֶּתֶר עָלִי-עֵינַי בְּנֹת צַעֲדָה עַל־יָשׁוּר: בֶּן פֶּתֶר
 יוֹסֵף בֶּן פֶּתֶר עָלִי-עֵינַי בְּנֹת צַעֲדָה עַל־יָשׁוּר: בְּרִי
 דִּסְגִי יוֹסֵף בְּרִי דִּתְבָּרֶךְ כִּגְפֶן דְּנָצִיב עַל עֵינַי
 דְּמִיָּא תְרִין שְׁבֻטִין יִפְקֹון מִבְּנוּהִי יִקְבְּלוֹן חוֹלְקָא
 וְאַחְסִנְתָּא: כו וַיִּמְרְרוּ וְרָבוּ וַיִּשְׁטְמֻהוּ בְּעַלִּי
 חֲצִים: וַיִּמְרְרוּ וְרָבוּ וַיִּשְׁטְמֻהוּ בְּעַלִּי חֲצִים:
 וְאַתְמַרְרוּ יְתָה וְנִקְמֻהִי וְאַעֲיִקוּ לָהּ גְּבָרִין גְּבָרִין
 בְּעַלִּי פְלִגּוּתָא: כז וַתֵּשֶׁב בְּאִיתָן קִשְׁתָּהּ וַיִּפְּזוּ
 זְרָעִי יְדִיו מִיְּדֵי אֲבִיר יַעֲקֹב מִשָּׁם רָעָה אֲבֹן
 יִשְׂרָאֵל: וַתֵּשֶׁב בְּאִיתָן קִשְׁתָּהּ וַיִּפְּזוּ זְרָעִי יְדִיו מִיְּדֵי
 אֲבִיר יַעֲקֹב מִשָּׁם רָעָה אֲבֹן יִשְׂרָאֵל: וַתִּבְתּוּ בְּהוֹן
 נְבִיאֻתָּה עַל דְּקִים אֹרִיתָא בְּסִתְרָא וְשׁוּי בְּתוֹקְפָא
 רוֹחַצְנָה בְּכֹן יִתְרָמָא דְּהַב עַל דְּרַעֲוִי וְאַחְסִין
 מְלֻכּוּתָא וְתַקִּיף דָּא הוּת לָהּ מִן קְדָם אֵל תַּקִּיפָא
 דִּיעֲקֹב דִּי בְּמִימְרָה זֶן אֲבָהֶן וּבְנִין וְרַעָא
 דִּישְׂרָאֵל: כח מֵאֵל אֲבִיר וַיַּעֲזֹרֶךְ וְאֵת שְׂדֵי
 וַיְבָרְכֶךָ בְּרֶכֶת שָׁמַיִם מַעַל בְּרֶכֶת תְּהוֹם רַבְּצַת
 תַּחַת בְּרֶכֶת שָׁדִים וְרַחֵם: מֵאֵל אֲבִיר וַיַּעֲזֹרֶךְ וְאֵת
 שְׂדֵי וַיְבָרְכֶךָ בְּרֶכֶת שָׁמַיִם מַעַל בְּרֶכֶת תְּהוֹם רַבְּצַת
 תַּחַת בְּרֶכֶת שָׁדִים וְרַחֵם: מִימַר אֱלֹהָא דְּאֲבוּךָ יְהִי
 בְּסַעֲדָךְ וַיֵּת שְׂדֵי וַיְבָרְכֶךָ בְּרַכְּךָ דְּנִחְמֵן מִשְׁלָא
 דְּשִׁמְיָא מְלַעֲלָא בְּרַכְּךָ דְּנִגְדֵן מִמַּעַמְקֵי אֶרֶעָא
 מְלָדַע בְּרַכְתָּא דְּאֲבוּךָ וְדֹאמֶךָ: כט בְּרֶכֶת אֲבִיר
 גְּבָרִי עַל־בְּרֶכֶת הוֹרֵי עַד־תְּאֻת גְּבַעַת עוֹלָם
 תַּהֲיִין לְרֹאשׁ יוֹסֵף וְלִקְדָּקֶךָ נְזִיר אַחִיו: בְּרֶכֶת
 אֲבִיר גְּבָרִי עַל־בְּרֶכֶת הוֹרֵי עַד־תְּאֻת גְּבַעַת עוֹלָם
 תַּהֲיִין לְרֹאשׁ יוֹסֵף וְלִקְדָּקֶךָ נְזִיר אַחִיו: בְּרַכְתָּא
 דְּאֲבוּךָ יִתּוּסְפֵן עַל בְּרַכְתָּא דִּילִי בְּרִיכוּ אֲבָהִיתִי
 דְּחִמִּידוּ לָהּ רַבְּרִבָּא דְּמֶן עֲלָמָא יְהוֹנָן כָּל אֲלִין
 לְרִישָׁא דִּיוֹסֵף וּלְגַבְרָא פְּרִישָׁא דְּאַחוּהִי: פ
 שִׁישׁ כו בְּנִימִין זָאב יִמְרָף בְּבָקָר יֹאכֵל עַד וְלַעֲרֵב
 יִחְלַק שָׁלָל: בְּנִימִין זָאב יִמְרָף בְּבָקָר יֹאכֵל עַד
 וְלַעֲרֵב יִחְלַק שָׁלָל: בְּנִימִין בְּאַרְעָה תִּשְׁרִי שְׁכֻנְתָּא

וּבְאַחְסִנְתָּה יִתְבְּנִי מִקְדָּשָׁא בְּצַפְרָא וּבְפָנִיָּא יְהוֹן
 מְקַרְבִּין כְּהֵנִיָּא קֶרְפָּנָא וּבַעֲדֵן רַמְשָׁא יְהוֹן מְפִלְגִין
 מוֹתֵר חוֹלְקֵהוֹן מִשָּׂאֵר קִדְשִׁיָּא: כח כָּל־אֱלֹהָה
 שְׁבֻטִי יִשְׂרָאֵל שְׁנַיִם עֶשֶׂר וְזֹאת אֲשֶׁר־דִּבֶּר
 לָהֶם אֲבִיהֶם וַיְבָרֶךְ אוֹתָם אִישׁ אֲשֶׁר בְּבִרְכָּתוֹ
 בָּרַךְ אֹתָם: כָּל־אֱלֹהָה שְׁבֻטִי יִשְׂרָאֵל שְׁנַיִם עֶשֶׂר
 וְזֹאת אֲשֶׁר־דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם וַיְבָרֶךְ אוֹתָם אִישׁ
 אֲשֶׁר בְּבִרְכָּתוֹ בָּרַךְ אֹתָם: כָּל אֲלִין שְׁבֻטִיָּא
 דִּישְׂרָאֵל תְּרִין עֶסֶר וְדָא דְּמִלִּיל לַהוֹן אֲבֹהוֹן
 וּבְרִיךְ יְתַהוֹן גְּבָר דִּי כְּבִרְכַּתָּה בָּרַךְ יְתַהוֹן:
 כט וַיֵּצֵא אוֹתָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֲנִי נֹאסֵף אֶל־עַמִּי
 קִבְּרוּ אֹתִי אֶל־אֲבֹתִי אֶל־הַמַּעֲרָה אֲשֶׁר בְּשֹׂדֶה
 עַפְרוֹן הַחֲתִי: וַיֵּצֵא אוֹתָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֲנִי נֹאסֵף
 אֶל־עַמִּי קִבְּרוּ אֹתִי אֶל־אֲבֹתִי אֶל־הַמַּעֲרָה אֲשֶׁר
 בְּשֹׂדֶה עַפְרוֹן הַחֲתִי: וּפְקֵד יְתַהוֹן וַאֲמַר לַהוֹן אֲנִי
 מִתְּפָנֵשׁ לְעַמִּי קִבְּרוּ יְתִי לוֹת אֲבָהִיתִי בְּמַעֲרַתָּא דִּי
 בַּחֲקַל עַפְרוֹן חֲתָמָה: ל בְּמַעֲרָה אֲשֶׁר בְּשֹׂדֶה
 הַמְּכַפְּלָה אֲשֶׁר־עַל־פְּנֵי מִמְרָא בְּאַרְץ כְּנַעַן
 אֲשֶׁר קָנָה אֲבֹרָהִם אֶת־הַשְּׂדֶה מֵאֵת עַפְרוֹן
 הַחֲתִי לְאַחֲזֹת־קִבְּרִי: בְּמַעֲרָה אֲשֶׁר בְּשֹׂדֶה
 הַמְּכַפְּלָה אֲשֶׁר־עַל־פְּנֵי מִמְרָא בְּאַרְץ כְּנַעַן אֲשֶׁר
 קָנָה אֲבֹרָהִם אֶת־הַשְּׂדֶה מֵאֵת עַפְרוֹן הַחֲתִי
 לְאַחֲזֹת־קִבְּרִי: בְּמַעֲרַתָּא דִּי בַּחֲקַל כְּפִלְתָּא דִּי עַל
 אֲפִי מִמְרָא בְּאַרְעָא דְּכְנַעַן דִּי זְבוֹן אֲבֹרָהִם יֵת
 חֲקִלָּא מִן עַפְרוֹן חֲתָמָה לְאַחְסִנְתָּא קְבוּרָא: לא שְׁמָה
 קִבְּרוּ אֶת־אֲבֹרָהִם וְאֵת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ שְׁמָה
 קִבְּרוּ אֶת־יִצְחָק וְאֵת רִבְקָה אִשְׁתּוֹ וְשְׁמָה
 קִבְּרֵתִי אֶת־לֵאָה: שְׁמָה קִבְּרוּ אֶת־אֲבֹרָהִם וְאֵת
 שָׂרָה אִשְׁתּוֹ שְׁמָה קִבְּרוּ אֶת־יִצְחָק וְאֵת רִבְקָה
 אִשְׁתּוֹ וְשְׁמָה קִבְּרֵתִי אֶת־לֵאָה: תִּמְן קִבְּרוּ יֵת
 אֲבֹרָהִם וְיֵת שָׂרָה אִתְמָה תִּמְן קִבְּרוּ יֵת יִצְחָק וְיֵת
 רִבְקָה אִתְמָה וְתִמְן קִבְּרִית יֵת לֵאָה: לב מִקְנֶה
 הַשְּׂדֶה וְהַמַּעֲרָה אֲשֶׁר־בוּ מֵאֵת בְּנֵי־חֵת: מִקְנֶה
 הַשְּׂדֶה וְהַמַּעֲרָה אֲשֶׁר־בוּ מֵאֵת בְּנֵי־חֵת: זְבִינִי

חַקְלָא וּמַעֲרָמָא דִּי בַּהּ מִן בְּנֵי חֲתָמָה: א' וַיִּכַּל
 יַעֲקֹב לַצֹּזֹת אֶת־בָּנָיו וַיֹּאסֶף רְגֵלָיו אֶל־הַמִּטָּה
 וַיָּנֹעַ וַיֹּאסֶף אֶל־עַמּוּיוֹ: וַיִּכַּל יַעֲקֹב לַצֹּזֹת אֶת־בָּנָיו
 וַיֹּאסֶף רְגֵלָיו אֶל־הַמִּטָּה וַיָּנֹעַ וַיֹּאסֶף אֶל־עַמּוּיוֹ:
 וַיִּשְׁצִי יַעֲקֹב לִפְקֹדָא יֵת בְּנוֹהֵי וּבְנֹשׁ רְגֵלוֹהֵי
 לַעֲרֹסָא וְאֶת־נָגִיד וְאֶת־כְּנִישׁ לַעֲמָה: א' וַיִּפֹּל יוֹסֵף
 עַל־פָּנָיו אֲבִיו וַיִּבְכֶּה עָלָיו וַיִּשְׁקֹלּוּ: וַיִּפֹּל יוֹסֵף
 עַל־פָּנָיו אֲבִיו וַיִּבְכֶּה עָלָיו וַיִּשְׁקֹלּוּ: וַיִּפֹּל יוֹסֵף עַל
 אִפִּי אֲבֹהֵי וּבִכָּא עֲלוֹהֵי וּנְשָׁק לֵה: ב' וַיֵּצֵא יוֹסֵף
 אֶת־עַבְדָּיו אֶת־הַרְפָּאִים לַחֲנֹט אֶת־אֲבִיו
 וַיַּחֲנֹטוּ הַרְפָּאִים אֶת־יִשְׂרָאֵל: וַיֵּצֵא יוֹסֵף אֶת־
 עַבְדָּיו אֶת־הַרְפָּאִים לַחֲנֹט אֶת־אֲבִיו וַיַּחֲנֹטוּ
 הַרְפָּאִים אֶת־יִשְׂרָאֵל: וּפְקִיד יוֹסֵף יֵת עַבְדּוֹהֵי יֵת
 אֶסְתָּא לַמַּחֲנֹט יֵת אֲבֹהֵי וַחֲנֹטוּ אֶסְתָּא יֵת
 יִשְׂרָאֵל: ג' וַיִּמְלְאוּ־לוֹ אֲרָבָעִים יוֹם כִּי כֵן יִמְלָאוּ
 יָמֵי הַחַנּוּטִים וַיִּבְכּוּ אֹתוֹ מִצָּרִים שְׁבָעִים יוֹם:
 וַיִּמְלְאוּ־לוֹ אֲרָבָעִים יוֹם כִּי כֵן יִמְלָאוּ יָמֵי הַחַנּוּטִים
 וַיִּבְכּוּ אֹתוֹ מִצָּרִים שְׁבָעִים יוֹם: וּשְׁלִימוּ לֵה
 אֲרָבָעִין יוֹמִין אֲדִי כֵן שְׁלִימוּ יוֹמֵי חֲנֻטִיָּא וּבְכֹ
 יֵתָּה מִצָּרֵי שְׁבָעִין יוֹמִין: ד' וַיַּעֲבְרוּ יָמֵי בְכִיתוֹ
 וַיְדַבֵּר יוֹסֵף אֶל־בֵּית פְּרָעָה לֵאמֹר אִם־נָא
 מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיכֶם דְּבִרּוּ־נָא בְּאֻזְנֵי פְרָעָה
 לֵאמֹר: וַיַּעֲבְרוּ יָמֵי בְכִיתוֹ וַיְדַבֵּר יוֹסֵף אֶל־בֵּית
 פְּרָעָה לֵאמֹר אִם־נָא מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיכֶם
 דְּבִרּוּ־נָא בְּאֻזְנֵי פְרָעָה לֵאמֹר: וַיַּעֲבְרוּ יוֹמֵי בְכִיתָהּ
 וּמִלִּיל יוֹסֵף עִם בֵּית פְּרָעָה לְמִימֶר אִם כָּעַן
 אֲשַׁפְּחִית וְחִמִּין בְּעֵינֵיכֹן מִלִּילוֹ כָּעַן קָדָם פְּרָעָה
 לְמִימֶר: ה' אֲבִי הַשְּׁבִיעֲנִי לֵאמֹר הִנֵּה אָנֹכִי מֵת
 בְּקִבְרִי אֲשֶׁר כָּרִיתִי לִי בְּאֶרֶץ כְּנָעַן שָׁמָּה
 תִּקְבְּרֵנִי וְעֵתָּה אֶעֱלֶה־נָּא וְאֶקְבְּרָה אֶת־אֲבִי
 וְאֲשׁוּבָה: אֲבִי הַשְּׁבִיעֲנִי לֵאמֹר הִנֵּה אָנֹכִי מֵת
 בְּקִבְרִי אֲשֶׁר כָּרִיתִי לִי בְּאֶרֶץ כְּנָעַן שָׁמָּה תִּקְבְּרֵנִי
 וְעֵתָּה אֶעֱלֶה־נָּא וְאֶקְבְּרָה אֶת־אֲבִי וְאֲשׁוּבָה:
 אָבָא קִיִּים עָלֵי לְמִימֶר הָא אָנָּא מָאִית בְּקִבְרִי

דְּאֶתְקַנִּית לִי בְּאֶרְעָא דְכְנַעַן תַּמָּן תִּקְבְּרֵנִי וְכָעַן
 אֶסַּק כָּעַן וְאֶקְבֵּר יֵת אָבָא וְאִיתּוֹב: ו' וַיֹּאמֶר
 פְּרָעָה עֲלָה וּקְבֹר אֶת־אֲבִידְךָ בְּאֶשֶׁר הַשְּׁבִיעֲנִי:
 וַיֹּאמֶר פְּרָעָה עֲלָה וּקְבֹר אֶת־אֲבִידְךָ בְּאֶשֶׁר
 הַשְּׁבִיעֲנִי: וַאֲמַר פְּרָעָה סָק וּקְבֹר יֵת אָבוֹד כְּמָא
 דְּקִיִּים עָלָךְ: ז' וַיַּעַל יוֹסֵף לִקְבֹּר אֶת־אֲבִיו וַיַּעַל
 אֹתוֹ בְּלַעֲבָדֵי פְרָעָה זָקֵן בֵּיתוֹ וְכָל זָקֵן
 אֶרֶץ־מִצְרַיִם: וַיַּעַל יוֹסֵף לִקְבֹּר אֶת־אֲבִיו וַיַּעַל
 אֹתוֹ בְּלַעֲבָדֵי פְרָעָה זָקֵן בֵּיתוֹ וְכָל זָקֵן אֶרֶץ־
 מִצְרַיִם: וּסְלִיק יוֹסֵף לְמַקְבֵּר יֵת אֲבֹהֵי וּסְלִיקוּ
 עִמָּה כָּל עַבְדֵי פְרָעָה סְבִי בֵיתָהּ וְכָל סְבִי אֶרְעָא
 דְּמִצְרַיִם: ח' וְכָל בֵּית יוֹסֵף וְאֶחָיו וּבֵית אֲבִיו רָק
 טַפָּם וְצֹאנָם וּבְקָרָם עֲזוּבוּ בְּאֶרֶץ גִּשְׁן: וְכָל בֵּית
 יוֹסֵף וְאֶחָיו וּבֵית אֲבִיו רָק טַפָּם וְצֹאנָם וּבְקָרָם
 עֲזוּבוּ בְּאֶרֶץ גִּשְׁן: וְכָל בֵּית יוֹסֵף וְאֶחָיו וּבֵית
 אֲבֹהֵי לַחֹד טַפְלָהוֹן וְעָנְהוֹן וְתוֹרִיהוֹן שְׁבָקוּ
 בְּאֶרְעָא דְגִשְׁן: ט' וַיַּעַל עֲמֹו גַם־רֹכֵב גַּם־פָּרָשִׁים
 וַיְהִי הַמַּחֲנֶה כְּבֹד מְאֹד: וַיַּעַל עֲמֹו גַם־רֹכֵב
 גַּם־פָּרָשִׁים וַיְהִי הַמַּחֲנֶה כְּבֹד מְאֹד: וּסְלִיקוּ עִמָּה
 אֶף רַתְּכִין אֶף פָּרָשִׁין וְתוֹה מְשֻׁרִיתָא סִגְיָה
 לַחֲדָא: י' וַיָּבֹאוּ עַד־גִּזְרֵן הָאָטֹד אֲשֶׁר בְּעֵבֶר
 הַיַּרְדֵּן וַיִּסְפְּדוּ־שָׁם מִסְפַּד גָּדוֹל וּכְבֹד מְאֹד
 וַיַּעַשׂ לְאֲבִיו אָבֶל שְׁבָעַת יָמִים: וַיָּבֹאוּ עַד־גִּזְרֵן
 הָאָטֹד אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וַיִּסְפְּדוּ־שָׁם מִסְפַּד גָּדוֹל
 וּכְבֹד מְאֹד וַיַּעַשׂ לְאֲבִיו אָבֶל שְׁבָעַת יָמִים: וְאֹתוֹ
 עַד בֵּית אֲדָרִי דְאָטֹד דִּי בְּעֵבֶרָא דִּירְדְנָא וּסְפְדוּ
 תַּמָּן מִסְפַּד רַב וְתַקִּיף לַחֲדָא וְעַבְד לְאֲבֹהֵי אָבֶלָא
 שְׁבָעָא יוֹמִין: י"א וַיָּרָא יוֹשֵׁב הָאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי
 אֶת־הָאָבֶל בְּגִזְרֵן הָאָטֹד וַיֹּאמְרוּ אֲבֶל־כְּבֹד זֶה
 לְמִצְרַיִם עַל־כֵּן קָרָא שְׁמָהּ אָבֶל מִצְרַיִם אֲשֶׁר
 בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן: וַיָּרָא יוֹשֵׁב הָאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי אֶת־
 הָאָבֶל בְּגִזְרֵן הָאָטֹד וַיֹּאמְרוּ אֲבֶל־כְּבֹד זֶה לְמִצְרַיִם
 עַל־כֵּן קָרָא שְׁמָהּ אָבֶל מִצְרַיִם אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן:
 וְחִזָּא יֵתָּב אֶרְעָא כְּנַעֲנָהּ יֵת אָבֶלָא בְּבֵית אֲדָרִי

אחיד וחטאתם כִּירְעָה גְּמֻלוֹךְ וְעֵתָהּ שְׂאֵא נָא
לְפָשַׁע עֲבָדֵי אֱלֹהֵי אֲבִיךָ וַיִּבְכְּ יוֹסֵף בְּדַבָּרָם
אֵלָיו: כִּדִּין תִּימְרוּן לְיוֹסֵף בְּכַעַס שְׂבוּק כְּעַן
לְחֹבָא אַחִיד וְלַחֲטָאוֹן אָרִי בִישְׁתָּא גְּמֻלוֹךְ
וּכְעַן שְׂבוּק כְּעַן לְחֹבָא עֲבָדֵי אֱלֹהָא דְאַבוּךְ
וּבְכֹא יוֹסֵף בְּמַלְלוּתָהוֹן עֲמָה: י' וַיִּלְכְּ גַם־אֲחִיו
וַיַּפְּלוּ לִפְנָיו וַיֹּאמְרוּ הִנֵּנוּ לְךָ לַעֲבָדִים: וַיִּלְכְּ
גַם־אֲחִיו וַיַּפְּלוּ לִפְנָיו וַיֹּאמְרוּ הִנֵּנוּ לְךָ לַעֲבָדִים:
וַאֲזָלוּ אַף אַחוּהִי וַנִּפְּלוּ קִדְמוּהִי וַאֲמָרוּ הָא
אַנְחֵנָא לְךָ לַעֲבָדִין: י"ט וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יוֹסֵף
אֶל־תִּירָאוּ כִּי הִתַּחַת אֱלֹהִים אָנִי: וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים יוֹסֵף אֶל־תִּירָאוּ כִּי הִתַּחַת אֱלֹהִים אָנִי:
וַאֲמַר לְהוֹן יוֹסֵף לֹא תִדְחֲלוּן אָרִי דִּחְלָא דִּי אָנָּא:
כ' וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי רָעָה אֱלֹהִים חֲשַׁבָה
לְטֹבָה לְמַעַן עֲשֶׂה כִּיֹּם הַזֶּה לְהַחֲיִית עַם־רַב:
וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי רָעָה אֱלֹהִים חֲשַׁבָה לְטֹבָה
לְמַעַן עֲשֶׂה כִּיֹּם הַזֶּה לְהַחֲיִית עַם־רַב: וְאַתּוֹן
חֲשַׁבְתוּן עָלַי בִּישָׂא מִן קִדְם יי אַתְחַשְׁבֵּת לְטֹבָא
כְּדִיל לְמַעַבְד כְּיוֹמָא הַדִּין לְקִיָּמָא עִם סָגִי:

שְׁבִיעִי כֹא וְעֵתָהּ אֶל־תִּירָאוּ אֲנֹכִי אֲכַלְכֵּל אֶתְכֶם
וְאַתְּמַפְכֶם וַיִּנָּחֵם אוֹתָם וַיְדַבֵּר עַל־לִבָּם:
וְעֵתָהּ אֶל־תִּירָאוּ אֲנֹכִי אֲכַלְכֵּל אֶתְכֶם וְאַתְּ
מַפְכֶם וַיִּנָּחֵם אוֹתָם וַיְדַבֵּר עַל־לִבָּם: וּכְעַן לֹא
תִדְחֲלוּן אָנָּא אֲזִין תִּכְוֹן וְיֵת טַפְלִכוֹן וַנָּחֵם תְּהוֹן
וּמִלֵּל תִּנְחוּמִין עַל לְבָהוֹן: כ"ב וַיֵּשֶׁב יוֹסֵף
בְּמִצְרַיִם הוּא וּבֵית אָבִיו וַיְחִי יוֹסֵף מֵאָה וָעֶשֶׂר
שָׁנִים: וַיֵּשֶׁב יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם הוּא וּבֵית אָבִיו וַיְחִי
יוֹסֵף מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים: וַיְחִיב יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם הוּא
וּבֵית אָבִיו וַיְחִיב יוֹסֵף מֵאָה וָעֶסֶר שָׁנִין:

מִפְסוּר כ"ג וַיֵּרָא יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם בְּנֵי שְׁלֹשִׁים גַּם בְּנֵי
מְכִיר בֶן־מְנַשֶּׁה יִלְדוּ עַל־בְּרָכִי יוֹסֵף: וַיֵּרָא יוֹסֵף
לְאֶפְרַיִם בְּנֵי שְׁלֹשִׁים גַּם בְּנֵי מְכִיר בֶן־מְנַשֶּׁה יִלְדוּ
עַל־בְּרָכִי יוֹסֵף: וַיְחִי יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם בְּנֵין תְּלִיתַאִין
אַף בְּנֵי מְכִיר בֶּר מְנַשֶּׁה אֶתְלִידוֹ וְרַבִּי יוֹסֵף:

דְּאָטֵד וַאֲמָרוּ אֲבֵל תְּקִיף דִּין לְמִצְרַאי עַל כֵּן קָרָא
שְׁמָה אֲבֵל מִצְרַיִם דִּי בְּעִבְרָא דִּירְדְּנָא: י"ג וַיַּעֲשׂוּ
כִּנּוּי לֹא כֵן כְּאִשְׁר צֹוֹם: וַיַּעֲשׂוּ כִּנּוּי לֹא כֵן כְּאִשְׁר
צֹוֹם: וַעֲבָדוּ כִּנּוּהִי לֵה כֵן כְּמָא דִּי פְקִדְנִין:
י"ד וַיִּשְׂאוּ אוֹתוֹ כִּנּוּי אֶרְצָה כְּנָעַן וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ
בְּמַעֲרַת שְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר קִנָּה אֲבִרְהָם
אֶת־הַשְּׂדֵה לְאַחֲזֵת־קֶבֶר מֵאֵת עֶפְרָן הַחֲתִי
עַל־פְּנֵי מִמְרָא: וַיִּשְׂאוּ אוֹתוֹ כִּנּוּי אֶרְצָה כְּנָעַן
וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ בְּמַעֲרַת שְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר קִנָּה
אֲבִרְהָם אֶת־הַשְּׂדֵה לְאַחֲזֵת־קֶבֶר מֵאֵת עֶפְרָן
הַחֲתִי עַל־פְּנֵי מִמְרָא: וַנִּטְלוּ יְתֵה כִּנּוּהִי לְאַרְעָא
דְּכְנָעַן וַיִּקְבְּרוּ יְתֵה בְּמַעֲרַת חֶקֶל כְּפֻלְתָּא דִּי זֶבֶן
אֲבִרְהָם יֵת חֶקֶלָא לְאַחֲסִנַת קְבוּרָא מִן עֶפְרָן
חֲתָאָה עַל אֶפֶי מִמְרָא: י"ז וַיָּשֶׁב יוֹסֵף מִצְרֵימָה
הוּא וְאֲחִיו וְכָל־הָעֲלִים אוֹתוֹ לְקַבֵּר אֶת־אָבִיו
אַחֲרֵי קִבְּרוֹ אֶת־אָבִיו: וַיָּשֶׁב יוֹסֵף מִצְרֵימָה הוּא
וְאֲחִיו וְכָל־הָעֲלִים אוֹתוֹ לְקַבֵּר אֶת־אָבִיו אַחֲרֵי
קִבְּרוֹ אֶת־אָבִיו: וְתַב יוֹסֵף לְמִצְרַיִם הוּא וְאַחוּהִי
וְכָל דֹּסְלִיקוֹ עֲמָה לְמַקְבֵּר יֵת אָבִיוהִי בְּתֵר דְּקִבֵּר
יֵת אָבִיוהִי: ט"ז וַיֵּרָאוּ אַחֲרֵי־יוֹסֵף כִּי־מָת אֲבִיהֶם
וַיֹּאמְרוּ לוֹ יִשְׁמְכֵנוּ יוֹסֵף וְהַשֵּׁב יִשְׁיֵב לָנוּ אֵת
כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר גָּמְלָנוּ אוֹתוֹ: וַיֵּרָאוּ אַחֲרֵי־יוֹסֵף
כִּי־מָת אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ יִשְׁמְכֵנוּ יוֹסֵף וְהַשֵּׁב
יִשְׁיֵב לָנוּ אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר גָּמְלָנוּ אוֹתוֹ: וַחֲזוּ
אַחֵי יוֹסֵף אָרִי מֵיַת אָבִיוהוֹן וַאֲמָרוּ דְּלִמָּא יִשְׂר
לָנָא דְּכַבּוּ יוֹסֵף וְאַתְכָּא יְחִיב לָנָא יֵת כָּל בִּישְׁתָּא
דִּי גְּמֻלָּנָא יְתֵה: ט"ח וַיֵּצְאוּ אֶל־יוֹסֵף לְאֹמֶר
צֹוָה לִפְנֵי מוֹתוֹ לְאֹמֶר: וַיֵּצְאוּ אֶל־יוֹסֵף לְאֹמֶר
אַבִּיד צֹוָה לִפְנֵי מוֹתוֹ לְאֹמֶר: וּפְקִידוֹ לְוֹת יוֹסֵף
לְמִימָר אָבוּךְ פִּקֵּד קִדְם מוֹתָה לְמִימָר: י"ח בְּהִ
תֹּאמְרוּ לְיוֹסֵף אָנָּא שְׂאֵא נָא פָּשַׁע אַחִיד
וְחֲטָאתָם כִּירְעָה גְּמֻלוֹךְ וְעֵתָהּ שְׂאֵא נָא
לְפָשַׁע עֲבָדֵי אֱלֹהֵי אֲבִיךָ וַיִּבְכְּ יוֹסֵף בְּדַבָּרָם
אֵלָיו: כ"ד בְּהִתְאָמְרוּ לְיוֹסֵף אָנָּא שְׂאֵא נָא פָּשַׁע

והעלתם את-עצמתי מזה: וישבע יוסף את-בני ישראל לאמר פקד יפקד אלהים אתכם והעלתם את-עצמתי מזה: ואומי יוסף ית בני ישראל למימר מדבר דכיר יי יתכון ותסקון ית גרמי מכא: כווימת יוסף בן-מאה ועשר שנים ויחננו אתו ויישם בארון במצרים: וימת יוסף בן-מאה ועשר שנים ויחננו אתו ויישם בארון במצרים: ומית יוסף בר מאה ועשר שנים ויחננו יתה ושמיה בארונא במצרים: חוק חוק ונתחוק פ"ה פסוקים, פ"ה אל פה סימן.

כד ויאמר יוסף אל-אחיו אנכי מת ואלהים פקד יפקד אתכם והעלה אתכם מן-הארץ הזאת אל-הארץ אשר נשבע לאברהם ליצחק וליעקב: ויאמר יוסף אל-אחיו אנכי מת ואלהים פקד יפקד אתכם והעלה אתכם מן-הארץ הזאת אל-הארץ אשר נשבע לאברהם ליצחק וליעקב: ואמר יוסף לאחיהי אנא מאית ויי מדבר דכיר יתכון ויסק יתכון מן ארעא הדא לארעא די קים לאברהם ליצחק וליעקב: כה וישבע יוסף את-בני ישראל לאמר פקד יפקד אלהים אתכם

הפטרה לפרשת ויחי במלכים א פרק ב

ב ויגדו ימירדוד למות ויצו את-שלמה בנו לאמר: אנכי הלא בדרך כל-הארץ וחזקת והיית לאיש: וישמרתי את-משמרת יי ויהיה אלהיך ללכת בדרךיו לשמור חקתיו מצותיו ומשפטי ויעזותיו בכתוב בתורת משה למען תשפיל את כל-אשר תעשה ואת כל-אשר תפנה שם: למען יקים יהוה את-דברו אשר דבר עלי לאמר אם-ישמרו בניך את-דרכם ללכת לפני באמת בכל-לבבם ובכל-נפשם לאמר לא-יפרת לה איש מעל פסא ישראל: והם אתה ידעת את אשר-עשה לי ואת בן-צרויה אשר עשה לשני-שרי צבאות ישראל לאבנר בן-נר ולעמישא בן-יתר ויהרגם וישם דמי-מלחמה בשלם ויתן דמי מלחמה בחגרתו אשר במתניו ובנעלו אשר בגוליו: ועשית בחכמתך ולא-תורד שיבתו בשלם שאל: ולבני ברזל חגלעדי תעשה-חסד והיו באכלי שלחנך פירכו קרבו אלי בכרחי מפני אבשלום אחיך: והנה עמך שמעי בן-גרא בן-ימיני מבחרים והוא קללני קללה נמרצת ביום לבתי מחנים והוא-יגיד לקראתי תידון ואשבע לו ביהוה לאמר אם-אמיתך בחרב: ועתה אל-תנקוהו כי איש חכם אתה וידעת את אשר תעשה-לו והורדת את-שיבתו בדם שאל: וישבב דוד עם-אבתיו ויקבר בעיר דוד: והימים אשר מלך דוד על-ישראל ארבעים שנה בחברון מלך שבע שנים ובירושלים מלך שלשים ושלש שנים: ושלמה ישב על-פסא דוד אביו ותפן מלכתו מאד:

עמדת התהילים היומי מהודרת לבית הכנסת!

לאור הביקוש, ניתן להשיג שוב את עמדת התהילים והפעם בשני גדלים ובעיצוב משודר

לרכישת העמדה במחיר עלות פנו לבית חב"ד
או כנסו לאתר chabadisrael.co.il/theilim

זמני השבוע

תאריך	עלות השחר		זמן ציצית ותפילין	זריחת החמה	סוף זמן ק"ש	חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה	צאת הכוכבים
	120 ד' לפני הזריחה	72 ד' לפני הזריחה							
ו', י"ג בטבת	4.36	5.25	5.47	6.50	9.12	11.45	12.15	16.48.2	17.15
ש"ק, י"ד בטבת	4.37	5.25	5.47	6.50	9.12	11.46	12.16	16.48.9	17.15
א', ט"ו בטבת	4.37	5.25	5.47	6.50	9.12	11.46	12.16	16.49.7	17.16
ב', ט"ז בטבת	4.37	5.25	5.48	6.50	9.13	11.47	12.17	16.50.5	17.17
ג', י"ח בטבת	4.37	5.25	5.48	6.50	9.13	11.47	12.17	16.51.3	17.18
ד', י"ח בטבת	4.37	5.26	5.48	6.50	9.13	11.47	12.17	16.52.1	17.19
ה', י"ט בטבת	4.38	5.26	5.48	6.50	9.13	11.48	12.18	16.53.0	17.19
ו', כ' בטבת	4.38	5.26	5.48	6.50	9.14	11.48	12.18	16.53.8	17.20

הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות

לוח ללימוד הרמב"ם י"ג בטבת ה'תשפ"ו – כ' בטבת ה'תשפ"ו

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	י"ג בטבת	הל' טוען ונטען פרק יג-טו.	הל' ממרים פרק ב.	מ"ע רמז.
ש"ק	י"ד בטבת	פרק טז. הל' נחלות.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	פרק ג.	מ"ע רמז. רמח.
א'	ט"ו בטבת	פרק ג-ה.	פרק ד.	מ"ע רמח.
ב'	ט"ז בטבת	פרק ו-ח.	פרק ה.	מ"ע רמח.
ג'	י"ח בטבת	פרק ט-יא.	פרק ו.	מ"ע רמח.
ד'	י"ח בטבת	פתח פין וגו'. ספר שופטים והוא ספר ארבעה עשר.. הל' סנהדרין.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק ז.	מ"ע קעז. מל"ת רפד. מ"ע קעה.
ה'	י"ט בטבת	פרק ד-ו.	הל' אבל.. בפרקים אלו. פרק א.	מל"ת רפב. רפג. מ"ע רכט. רכח.
ו'	כ' בטבת	פרק ז-ט.	פרק ב.	מ"ע רכו. רכז. רל. רלא. מל"ת סז.

זמני הדלקת הנרות

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש
ויחי	16:12	17:27	16:27	17:29	16:15	17:26	16:30	17:30
שמות	16:18	17:33	16:33	17:34	16:21	17:32	16:35	17:35

לזכות אנשי החסד הדגולים
הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחיו
ולע"כ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,
בני הרה"ח ר' שלום ישעי' ע"ה דייטש